

PROVINCIE FLEVOLAND

Met opmaak

ontwerp

Met opmaak

**PROVINCIAAL BELEIDSKADER
JEUGDZORG
2005– 2008**

INCLUSIEF

**PROVINCIAAL
UITVOERINGSPROGRAMMA JEUGDZORG 2005**

Voorwoord

Het is eindelijk zover. Na jarenlang intensief overleg, experimenteren en amenderen treedt de Wet op de Jeugdzorg per 1 januari 2005 formeel in werking. Met de implementatie van de Wet zet de jeugdzorg enkele forse stappen vooruit in het belang van de jeugdigen en van hun opvoeders. De ontwikkeling van vraaggestuurde zorg komt meer dan ooit centraal te staan. De introductie van Recht op Jeugdzorg versterkt de positie van de zorgvragers.

De provincie Flevoland heeft in de afgelopen jaren voortvarend geanticipeerd op de nieuwe wet. Al geruime tijd is het Bureau Jeugdzorg operationeel. Het vestigen van één centrale toegang via het Bureau Jeugdzorg draagt er zorg voor dat cliënten sneller kunnen worden toegeleid naar de meest geschikte hulp. Het Bureau Jeugdzorg verleent zelf geen jeugdhulp meer. Deze ontwikkeling vraagt om een bijstelling in de beeldvorming en verwachtingen over met name het Bureau Jeugdzorg.

Institutionele veranderingen hebben geleid tot een overzichtelijk veld van instellingen en voorzieningen, waarin jeugdigen en hun opvoeders gemakkelijker hun weg kunnen vinden. Het zorgaanbod is meer toegesneden op de vraag van cliënten. Onderdelen van het cliëntenbeleid hebben al nadrukkelijk vorm gekregen.

Mede dankzij bestuurlijke inspanningen heeft het Rijk bovendien de budgetten voor Flevoland verhoogd. Hoewel de berekende tekorten hiermee verre van verdwenen zijn schept dit toch de mogelijkheid het aanbod van hulp substantieel uit te breiden en kwalitatief te verbeteren.

De provincie heeft overigens in deze ook haar eigen verantwoordelijkheid genomen. Zij heeft uit eigen autonome middelen recentelijk nog substantieel bijgedragen aan de versterking en stroomlijning van de eigenlijke hulpverlening en in uitbreiding daarvan. Ook het initiatief om de ambtelijke en bestuurlijke organisatie, dat verantwoordelijk is voor de jeugdzorg, te versterken, mag in dit verband niet onvermeld blijven.

De provincie is van zins in overleg en afstemming met alle direct betrokken partners, de verdere versterking en verbetering van de jeugdzorg te blijven ondersteunen. We verwachten op het fundament van de inspanningen van de laatste jaren de definitieve implementatie van de nieuwe Wet succesvol te kunnen afronden. Waarbij we ook gaarne rekening houden met de bijdragen en inspanningen van onze partners: gemeentelijke overheden, instellingen, zorgaanbieders en cliëntenorganisaties.

Dit Provinciaal Beleidskader Jeugdzorg 2005-2008 en het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Jeugdzorg 2005 schetst de lijnen, waarlangs versterking en verbetering het komende jaar zou kunnen en moeten plaatsvinden.

Samenvatting Beleidskader en Uitvoeringsprogramma Jeugdzorg Flevoland

In onderstaande samenvatting wordt de structuur van het Beleidskader en Uitvoeringsprogramma gevolgd.

1. Inleiding

1.1. Beleidsmatig kader

Eind 2003 heeft de provincie een Provinciaal Beleidskader Jeugdzorg 2004 – 2007 vastgesteld en een daaraan gekoppeld Uitvoeringsprogramma 2004. Normaal zou dit jaar volstaan kunnen worden met een Uitvoeringsprogramma 2005. In het kader van de P&C-cyclus van het Rijk dient echter nog voor 2005 een Beleidskader 2005-2008 en een Uitvoeringsprogramma 2005 vastgesteld te worden. We zullen aan deze vraag van het Ministerie voldoen met de kanttekening dat het Beleidskader 2005-2008 vooral een actualisering is van het lopende Beleidskader 2004-2007. Uit praktische overwegingen zijn het nieuwe Beleidskader en het nieuwe Uitvoeringsprogramma in het voorliggende document gekoppeld. Het Beleidskader 2005-2008 wordt steeds in een tekstkader aan het begin van elk hoofdstuk weergegeven.

1.2 Focus

De provincie Flevoland kiest ten aanzien van de ontwikkelingen in de Jeugdzorg voor 2005 drie accenten:

- (1) het wegwerken van de wachtlijsten in de jeugdzorg
- (2) het versterken van het hulpaanbod en
- (3) het zo doelmatig en efficiënt mogelijk inrichten van de jeugdzorg.

De accenten sporen met de uitwerking van het “Bestuursakkoord “ tussen het IPO en de Ministeries van VWS en van Justitie. In dit bestuursakkoord staan afspraken over het wegwerken van wachtlijsten in 2005, het beschikbaar stellen van extra middelen voor Jeugdzorg en de intentie van de overheden om door efficiëntiemaatregelen meer jeugdigen te helpen.

De ambitie is om het “recht op Jeugdzorg” te waarborgen. Jeugdigen en ouders met complexe opgroei- en opvoedproblematiek moeten zo snel mogelijk en zo dicht mogelijk bij huis een (intensief) ambulant aanbod krijgen. Zonodig aangevuld met vormen van Pleegzorg en Dag & Nachthulp. Zorg welke goed gecoördineerd wordt en aansluit op hulp door lokale voorzieningen.

1.3 Provinciale positie

De Wet op de Jeugdzorg treedt op 1 januari 2005 in werking. Naast de provinciaal gefinancierde jeugdzorg valt onder jeugdzorg de zorg voor lichtverstandelijk gehandicapte jongeren (Jeugd-LVG), de geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen (Jeugd-GGZ) en de indicatie in het justitiële kader (JJI). De provincie is verantwoordelijk voor de financiering en de beleidsregie van de jeugdzorg.

Door de beperkte rol die het Rijk op zich neemt, ontstaat voor de provincies een tiental bestuurlijke hoofdverantwoordelijkheden.

1. De regie voor de gehele jeugdzorg
2. Garanderen integrale toegang jeugdzorg
3. Garanderen beschikbaarheid zorgaanbod
4. Inkopen en financieren van de jeugdzorg
5. Waarborgen kwaliteit geleverde zorg
6. Zorgdragen voor efficiëntie zorgaanbod
7. Zorgdragen voor afstemming jeugdzorg met lokaal beleid
8. Stimuleren van ontwikkeling en onderzoek
9. Waarborgen bekendheid en laagdrempeligheid BJJ
10. Waarborgen inbreng cliënten in jeugdzorg.

De wijze waarop en randvoorwaarden waaronder deze verantwoordelijkheden gerealiseerd worden staan in het uitvoeringsprogramma.

1.4 Financieel kader

Het financieel kader, waarbinnen het uitvoeringsprogramma moet worden gerealiseerd, is op dit moment (sept. 2004) nog slechts schetsmatig te geven. Landelijk dienen de begrotingen en het Landelijk beleidskader Jeugdzorg nog te worden vastgesteld. Op basis van de huidige middelen calculeren we de rijksmiddelen op ongeveer 25 mln Euro.

De provincie heeft de afgelopen jaren ook eigen middelen ingezet: in 2004 en 2005 is ruim 2 miljoen per jaar ingezet voor de Jeugdzorg. G.S. hebben het voornemen om aan Provinciale Staten voor te stellen om voor het jaar 2006 € 1 miljoen toe te voegen aan de egaliseringsreserve Jeugdzorg. Het Rijk is voornemens de nieuwe financieringssysteem (p x q) per 2007 in te voeren. We zullen in 2006 nagaan of er voor 2007 nog aanvullende middelen nodig zijn. In afwachting van de beschikkingen van het VWS en de jaarplannen/ begrotingen van instellingen is in dit Beleidskader & Uitvoeringsprogramma 2005 een macro- financieel kader opgenomen. Dit kader bepaalt het subsidieplafond van de Jeugdzorg. Gedeputeerde Staten voeren binnen dit kader het beleid uit, waaronder het vaststellen van de subsidies per instelling.

2. Jeugdbeleid en Jeugdzorg

2.1 Overleg- en adviesstructuur

Drie maal per jaar wordt bestuurlijk overleg gevoerd met de gedeputeerde en de zes wethouders jeugdbeleid. Meerdere malen per jaar vindt er ambtelijk overleg plaats met de zes gemeenten voor het maken van afspraken en het bespreken van de voortgang van de uitvoering van beleid. In 2005 zal ook worden gezocht naar overlegvormen met vertegenwoordigers uit het onderwijs.

De provincie is verantwoordelijk voor het maken van afspraken met gemeenten over de aansluiting tussen jeugdzorg en lokaal jeugdbeleid. Gemeenten zullen als regisseur van het lokale jeugdbeleid inzichtelijk moeten maken wat de behoefte is aan jeugdzorg en het aanbod is dat binnen de algemene voorzieningen gerealiseerd wordt.

2.2 Jeugdbeleid

Voor de gemeenten geldt dat zij uitvoering moeten geven aan 5 taken:

1. informatieverstrekking aan ouders, kinderen en jeugdigen over opvoeden en opgroeien;
2. signalering van problemen door instellingen als jeugdgezondheidszorg en onderwijs;
3. toeleiding naar de lokale zorg, beoordelen en toegang tot het lokale aanbod aan de hand van een sociale kaart;
4. pedagogische ondersteuning, advisering en lichte hulpverlening zoals maatschappelijk werk en het coachen van jongeren; (Deze laatste taak staat landelijk nog ter discussie);
5. het coördineren van de zorg in het gezin op lokaal niveau.

2.3 Aansluiting jeugdbeleid –jeugdzorg

De provincie en de gemeenten hebben elk een eigen verantwoordelijkheid, maar ze moeten wel samen afspraken maken over aansluiting van lokaal geboden zorg en de jeugdzorg. De uiteindelijke afspraken over de aansluiting tussen Jeugdbeleid en Jeugdzorg worden vastgelegd in convenanten en maatwerk-plannen. Een punt van speciale aandacht hierbij vormt de samenwerking met het onderwijs.

2.4 Onderwijs en jeugdzorg

Het versterken van de relatie tussen jeugdzorg en onderwijs is een van de aandachtspunten in het jeugdzorgbeleid. In 2005 willen wij in samenhang met het meerjarenplan voor planning van het jeugdzorgaanbod (het zgn. "Spreidingsplan Jeugdzorg") niet vrijblijvende afspraken maken met onderwijs, jeugdzorg en gemeenten. Voor de verdere integratie en continuering van de

toegangsfunctie van het Bureau Jeugdzorg in zorgsystemen rond het basisonderwijs worden voorwaardelijk incidentele middelen beschikbaar gesteld.

2.5 Zwerfjongeren

Dit onderwerp is in het collegeakkoord opgenomen. Voor wat betreft de aansluiting met de gemeenten wordt onderzoek verricht naar het voordoen van de problematiek van zwerfjongeren door de centrumgemeente Almere in samenspraak met de provincie. Doel is om op basis van het verzamelen van adequate informatie de jeugdzorg goed te laten functioneren en een adequate regionale aanpak te laten ontwikkelen.

2.6. Raak

Flevoland is een van de 4 proefregio's van het Raak/Zorg Nabij-project. Het project is gericht op het voorkomen en bestrijden van kindermishandeling. Inmiddels is het project gestart in Almere en op Urk. Er is een startdocument waarin de punten zijn opgenomen waar Regio RAAK Flevoland aan gaat werken. Het project wordt in 2005 gecontinueerd.

2.7. Leef met stijl

Het project "Leef met Stijl", richt zich op het bevorderen van sociale competenties bij Flevolandse jongeren. De provincie subsidieert voor 4 jaar dit jeugdbeleid project.

2.8. Jeugd en veiligheid

In 2005 vindt nadere uitwerking plaats in een plan van aanpak specifiek voor het beleidsveld jeugd op basis van politieke prioriteitstelling op de volgende onderdelen:

- aansluiting op de gemeentelijke taken
- versterken relatie onderwijs en jeugdzorg (zie ook 2.4)
- versterken van het jeugdzorgaanbod
- versterken van de veiligheidsketen (m.n. Jeugdbeleid).

3. Bureau Jeugdzorg

3.1. Organisatie

In 2004 is het saneringsplan van het Bureau Jeugdzorg uitgevoerd. Naar verwachting worden de voorgenomen bezuinigingen in 2004 en 2005 gerealiseerd zodat het Bureau Jeugdzorg per 2006 een sluitende begroting heeft. Ten gevolge van autonome ontwikkeling van loonkosten en mogelijke landelijke bezuinigingen blijft de financiële positie en exploitatie van het BJZ in 2005 niettemin een onderwerp van zorg.

Deze ontwikkeling zal door Gedeputeerde Staten mede op grond van financiële maandrapportages nauwlettend worden gevolgd. De in 2004 ingezette intensivering van het provinciale toezicht wordt in 2005 gecontinueerd. Waar nodig worden knelpunten met de mede financier, het Ministerie van Justitie, besproken.

3.2 Toegang

Het Bureau Jeugdzorg is "de voordeur" tot de Jeugdzorg, biedt desgewenst nog enkele ambulante contacten aan en heeft een beperkt budget voor consultatie en advies voor beroepskrachten en instellingen. Hulpverlening vindt plaats door jeugdzorginstellingen aan "de achterdeur" van het Bureau Jeugdzorg.

Onder het regime van de nieuwe wet stelt Bureau Jeugdzorg indicaties voor de gehele jeugdzorg. Met het oog hierop wordt er voor de indicatietaak voor de Jeugd-GGZ geld overgeheveld van de AWBZ naar de doeluitkering Bureau Jeugdzorg. Landelijk gaat het om een bedrag van 25 mln Euro.

3.3 Aanpak wachtlijsten BJZ

Er bestaan geen wachtlijsten bij de aanmelding en screening voor BJZ. De werkprocessen in het Bureau Jeugdzorg zijn zodanig georganiseerd dat de wachttijd de landelijke norm niet overschrijdt.

3.4. Advies en meldpunt kindermishandeling (AMK)

Het Advies en Meldpunt Kindermishandeling is conform de Wet op de Jeugdzorg in 2005 ondergebracht bij het Bureau Jeugdzorg.

3.5. Preventieaanbod Voorkoming Kindermishandeling (VKM)

Dit aanbod blijft uitgevoerd worden door de Hulpverleningsdienst Flevoland (HVDF) gezien de sterke aansluiting/ coördinatie met jeugdgezondheidszorg/preventie. Middelen worden ingezet voor de regionale coördinatie van VKM activiteiten en toegankelijkheid van het aanbod van VKM.

3.6 en 3.7 Jeugdbescherming en jeugdreclassering

Jeugdbescherming en jeugdreclassering zijn per 2005 aanvullende provinciale kernfuncties van het BJZ. Het landelijke beleid zal worden uitgevoerd voorzover de financiering van deze justitietaken dat toelaat.

3.8 Landelijk werkende instelling voor voogdij en gezinsvoogdij

In de komende jaren vindt de decentralisatie van de landelijk werkende instellingen voor voogdij en gezinsvoogdij plaats. Voor Flevoland gaat het om een voorziening van het Leger des Heils, de Ambulante Jeugdhulpverlening en Jeugdbescherming (AJL) en de William Schrikkerstichting. Het Rijk voert de regie tijdens de hele inpassingsperiode.

3.9 Structurele financiering projecten BJZ

Voorgenomen wordt om met ingang van 2006 de uit incidentele provinciale middelen gefinancierde wettelijke taken van het BJZ te financieren uit structurele middelen uit de (landelijke) doeluitkering Jeugdzorg. Dit beleid wordt in 2005 nader uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma Jeugdzorg 2006.

4. Aanbod

4.1 Ontwikkeling aanbod: "Spreidingsplan Jeugdzorg"

Bureau Jeugdzorg heeft in 2004 een vraaganalyse aangeleverd waarin trends in de vraag en knelpunten zijn verwerkt. Voor het verder vergroten van het inzicht wordt momenteel (eind 2004) in afstemming met de betrokken gemeenten en instellingen een "Spreidingsplan Jeugdzorg Flevoland" opgesteld voor 2005 en opvolgende jaren. De provincie financiert externe ondersteuning voor het opstellen van dit spreidingsplan. De extra middelen van het Rijk zullen bij deze ontwikkeling van het aanbod worden ingezet. Het meerjarige spreidingsplan legt ook relaties naar het aanbod van de Jeugd-GGZ, de Jeugd-LVG, de Justitiële Jeugdinrichting en het lokale zorgaanbod van de gemeenten.

Wij zullen de 1 miljoen euro welke wij in 2006 incidenteel beschikbaar willen stellen voor Jeugdzorg inzetten om de implementatie van het "Spreidingsplan Jeugdzorg Flevoland" en maatregelen voor het efficiënter en vraaggericht inrichten van de Jeugdzorg te faciliteren. In het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Jeugdzorg 2006 zullen wij hiertoe nader beleid vaststellen

4.2 Provinciaal jeugdzorg aanbod in Flevoland

De provincie streeft naar een sterke en efficiënt werkende sector jeugdhulpverlening met voldoende schaalgrootte en een gestroomlijnd en vraaggericht zorgaanbod.

Door schaalvergroting en herstructurering van het aanbod kan de samenhang en omvang in de zorg toenemen. Vervolgens kan met succes aansluiting met de sectoren jeugd geestelijke gezondheidszorg en jeugd licht verstandelijk gehandicapten tot stand komen. In 2005 zal de nadruk liggen op herinrichting van het bestaande aanbod. Nieuwe aanbieders worden daarin nog niet betrokken. In het kader van het meerjarige spreidingsplan en de verdere inrichting van de Jeugdzorg zullen wij in 2005 beleid maken aangaande nieuwe aanbieders van Jeugdzorg.

4.3 AWBZ gefinancierde jeugdzorg

De sectoren jeugd-geestelijke gezondheidszorg en jeugd-licht verstandelijk gehandicaptenzorg worden vanuit de AWBZ gefinancierd. Het budget voor GGZ-jeugd is in 2004 verminderd en levert een knelpunt op voor GGZ zorg.

4.4 Aanpak wachtlijsten

Provincie en instellingen hebben een inspanningsverplichting om met de beschikbare middelen meer jeugdigen te helpen. De wachtlijsten moeten in 2005 worden weggewerkt tot een landelijk aanvaardbaar niveau. Het spreidingsplan jeugdzorg (zie par. 4.1) biedt de mogelijkheid om de jeugdzorg te herschikken en de extra middelen te benutten om de wachtlijsten aan te pakken.

4.5. Kwaliteit

In 2005 leggen de instellingen voor de provinciaal gefinancierde jeugdzorg in navolging van landelijke kwaliteitstrajecten afzonderlijk vast op welke wijze zij stapsgewijs toewerken naar certificering in 2008.

4.6 Toezicht op kwaliteit: Rijks Inspectie Jeugdzorg

Het in 2004 gepland toezicht op crisisinterventie zal begin 2005 worden uitgevoerd. In 2005 vindt toezicht plaats bij het Advies en Meldpunt Kindermishandeling (BJZ) en de kwaliteit van hulpverleningsplannen (Aanbod). Uitkomsten uit landelijk Toezicht op de Voogdij worden door BJZ in beleid verwerkt.

4.7 Innovatief aanbod

Een zevental innovatieve projecten zullen uit 2004 doorlopen in 2005 of starten in 2005. Waaronder: "Hulp aan Huis", het "Zorg Nabij/ Raak" project, de intersectorale zorgprogramma's jeugdhulpverlening, de zogenaamde "Eigen kracht conferenties", het Omgangshuis en het "Spreidingsplan Jeugdzorg".

4.8 Samenhang met justitiële inrichtingen

Er zijn tot nu toe weinig plaatsingen van Flevolandse jeugdigen in Rentray. Dit wordt besproken met Justitie. Duidelijk is dat na indicatie door het Bureau Jeugdzorg de centrale justitiële plaatsingscommissie in Den Haag uiteindelijk bepaalt waar in Nederland een jeugdige wordt geplaatst. Flevoland pleit voor een 'zo dicht mogelijk bij huis'- beleid. In het "spreidingsplan" moeten de gevolgen van de uitstroom van jeugdigen die hun straf erop hebben zitten uit Rentray voor het gewenste aanbod beschreven worden.

5. Cliëntenbeleid en jongerenparticipatie.

De Wet op de jeugdzorg versterkt de positie van de cliënt door de invoering van het recht op jeugdzorg. De vraag van de cliënt staat centraal, dat wil zeggen dat er vraaggericht gewerkt moet worden.

5.1 Vraaggericht werken

Vanaf 2005 wordt de bijdrage van het cliëntsysteem door de instellingen op systematische wijze bijgehouden als onderdeel van het kwaliteitsbeleid en verantwoord in de jaarlijkse inhoudelijke verslaglegging.

5.2. Vertrouwenspersoon

De provincie zal bij uitbreiding van de middelen van het Rijk de formatie van de vertrouwenspersoon uitbreiden om ruimer te voldoen aan de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) Vertrouwenspersoon in de Wet op de Jeugdzorg.

5.3. Klachtenondersteuning

De provincie bevordert dat Bureau Jeugdzorg en de zorgaanbieders jeugdhulpverlening bij voorkeur één provinciale onafhankelijke klachtencommissie instellen met ingang van 1-1-2005.

5.4 Cliëntenraden

De ZorgGebruikersBundeling (ZGB) rapporteert of er in elke instelling een cliëntenraad werkzaam is en welke succesfactoren er zijn voor continuering bij een steeds wisselende populatie cliënten. Voor deskundigheidsbevordering van cliëntenraden worden in 2005 middelen beschikbaar gesteld. De instellingen dragen zorg voor het instellen en instandhouden van een cliëntenraad.

5.5 ZorgGebruikersBundeling

De ZGB functioneert als intermediair voor cliënten op alle door de wet aangewezen punten voor versterking van de positie van de cliënt. De ZGB onderzoekt of het (herziene)informatiemateriaal van de instellingen voldoet aan de nieuwe eisen in de wet. De ZGB vaardigt twee cliënten als provinciale vertegenwoordigers af naar de nog in te stellen landelijke cliëntenraad. In september 2004 wordt hiervoor een landelijk voorstel verwacht.

5.6 Jongerenparticipatie

Dit onderwerp heeft vooral een relatie met het Jeugdbeleid van de provincie. De ZorgGebruikersBundeling (ZGB) werkt in samenwerking met de provincie begin 2005 een voorstel uit om jongeren in 2005 daadwerkelijk te laten deelnemen aan visievorming in de jeugdzorg

5.7 Publiciteitsprotocollen.

Jeugdzorg is een publiciteitsgevoelig terrein gelet op de aard van de problematiek. De provincie ziet erop toe dat het Bureau Jeugdzorg en de zorgaanbieders over protocollen beschikken over communicatie met de media bij incidenten.

6. Financiering provinciale Jeugdzorg 2005

6.1. De financiering structuur

De rijksbijdrage voor de provinciaal gefinancierde jeugdzorg zal met ingang van 2005 bestaan uit twee doeluitkeringen: de doeluitkering Bureau Jeugdzorg en de doeluitkering Zorgaanbod. De provincie heeft de afgelopen jaren ook eigen middelen ingezet. Het Rijk is voornemens de nieuwe financieringssystematiek (pxq) per 2007 in te voeren. Bij de uitwerking van deze systematiek in 2005 en 2006 zullen we nagaan of in 2007 nog aanvullende provinciale middelen nodig zijn

6.2. Nieuw Beleid 2005

Invoering van de nieuwe wet- en regelgeving en herstructurering van het stelsel is een veelomvattend proces. Om in dit proces bestuurlijke slagkracht te waarborgen en desgewenst ontwikkelingen daadkrachtig te kunnen faciliteren zijn middelen gereserveerd. De middelen worden onder andere ingezet voor de volgende doeleinden: (1)Trainingen Preventie en Voorkomen Kindermishandeling (VKM) (2)Op peil houden doeluitkering Bureau Jeugdzorg (3) Experimenteel aanbod (4) Eigen kracht conferenties (5) Omgangshuis (6) Cliënt vertrouwenspersoon (7) Flexbudget/noodbudget

7. Risicoparaagraaf

Jeugdzorg is wettelijk en financieel gezien een van de belangrijkste kerntaken van de provincie. Er gaat veel geld om in de jeugdzorg. Bij de provincie Flevoland betreft dat ca. € 25 miljoen per jaar. Uit de Wet op de Jeugdzorg vloeit – ten opzichte van de huidige situatie - een fors aantal wijzigingen voort in taken en subsidiestructuren van uitvoerende organisaties, de provincie en het Rijk. De Wet op de Jeugdzorg met de uit deze wet voortvloeiende beleidsmatige en financiële taken en verantwoordelijkheden leidt ook tot meer (financiële) risico's.

In dit hoofdstuk worden de financiële risico's beschreven die zijn geïnventariseerd op basis van verwachtingen ten aanzien van de ontwikkelingen in de jeugdzorg. Tevens worden de beheersmaatregelen genoemd om de financiële risico's te kunnen beheersen.

7.1 Aanspraak op jeugdzorg

Indien het financiële kader ontoereikend is om een antwoord te bieden op de vraag naar jeugdzorg, kan de provincie hierop worden aangesproken.

7.2 De specifieke Flevolandse situatie

De vraag is of het totale financiële macrokader toereikend is om aan de vraag naar jeugdzorg op macroniveau te voldoen. Wij kunnen ons de komende jaren bij optredende tekorten, niet meer gelegitimeerd beroepen op de specifieke Flevolandse situatie.

7.3 Gemeentelijk aanbod

Indien gemeenten in meer of mindere mate nalaten goede invulling te geven aan preventie, zal de druk op de toegang van de jeugdzorg oneigenlijk toenemen. Dit benadrukt de noodzaak tot goede afstemming en afspraken tussen gemeenten en provincie.

7.4 Uitbreiding taken Bureau Jeugdzorg

De voorgenomen 8% korting op het justitiële budget in 2005, de grote uitbreiding van taken en saneringen bij Bureau Jeugdzorg, waarbij op jaarbasis € 700.000 wordt bezuinigd geven aanleiding tot zorg.

7.5 Informatieprotocol

Gelet op het vitale belang van de gegevenslevering door Bureau Jeugdzorg, dient de informatievoorziening op orde te zijn. Grote waakzaamheid zal moeten worden betracht ten aanzien van de automatiseringskosten, omdat deze vaak tot aanzienlijke overschrijdingen van de raming leiden.

7.6 Subsidiëring op basis van kostprijseenheden

Er is nog geen definitieve uitkomst van het onderzoek naar de samenstelling en de hoogte van kostprijseenheden. In de rapportage van Deloitte en Touche wordt uitgegaan van een geheel integrale kostprijs. De uitkomsten uit een aantal landelijke pilots in 2004 wordt afgewacht. Het is nog onzeker of de huidige kosten van de zorgaanbieders worden gedekt door subsidiëring op basis van kostprijseenheden.

7.7 Exploitatieproblemen

Voorziene en onvoorziene oorzaken kunnen een instabiele financiële situatie bij de instellingen veroorzaken. Daarom moeten wij voortdurend waakzaam zijn over de beheersing van de kosten door de instellingen.

7.8. Provincie en Rijk

Voor Flevoland, met haar kleine maar snelgroeiende bevolking, geeft de P x O systematiek op basis van

T – 2 een financieel risico. De doeluitkering zal met ingang van 2007 volgens deze methode gebaseerd zijn op een niet actuele verwachting van de productie.

Bij het Rijk zal worden aangedrongen op het verdisconteren van de groei in de vaststelling van de doeluitkering. De Wet op de Jeugdzorg biedt die mogelijkheid.

7.9 Verbetering in de efficiency en effectiviteit in het jeugdzorgstelsel

De provincie heeft de wettelijke verplichting om in het uitvoeringsprogramma op te nemen welke maatregelen getroffen zijn en worden om de efficiency en effectiviteit in het jeugdzorgstelsel te vergroten. In deze paragraaf wordt in 15 maatregelen beschreven op welke wijze de financiële risico's zoals deze in de voorgaande paragrafen zijn beschreven, beperkt en beheerst kunnen worden. Het betreffen:

Algemene maatregelen om genoemde risico's te beheersen.

Maatregelen ten aanzien van Bureau Jeugdzorg.

Maatregelen met betrekking tot zorgaanbieders en zorgaanbod.

Maatregelen om in te kunnen grijpen als het fout gaat.

Maatregelen voor toetsing en beoordeling subsidieaanvragen.

Inhoudsopgave

Blz.

1. Inleiding	13
1.1. Beleidsmatig kader	13
1.2. Focus	13
1.3. Provinciale positie	14
1.4. Financieel kader	14
1.5. Opzet	15
2. Jeugdbeleid en jeugdzorg	16
2.1. Overleg- en adviesstructuur	16
2.2. Jeugdbeleid	17
2.3. Aansluiting jeugdbeleid - jeugdzorg	17
2.4. Onderwijs en jeugdzorg	18
2.5. Zwerfjongeren	18
2.6. Raak	19
2.7. Leef met stijl	19
2.8. Jeugd en veiligheid	19
3. Bureau Jeugdzorg	20
3.2. Toegang	20
3.3. Aanpak wachtlijsten	21
3.4. Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK)	21
3.5. Preventieaanbod Voorkomen Kindermishandeling (VKM)	22
3.6. Jeugdbescherming	22
3.7. Jeugdreclassering	23
3.8. Landelijk werkende instelling voor voogdij en gezinsvoogdij	24
3.9. Financiering BJZ	24
3.10. Kindertelefoon	25
4. Aanbod	26
4.1. Ontwikkeling aanbod	26
4.2. Provinciaal gefinancierde jeugdzorg	27
4.3. AWBZ gefinancierde jeugdzorg	27
4.4. Aanpak wachtlijsten	27
4.5. Kwaliteit	28
4.6. Toezicht op kwaliteit: Rijksinspectie Jeugdzorg	28
4.7. Innovatief aanbod	29
4.8. Samenhang met justitiële inrichtingen	30
5. Cliëntenbeleid en jongerenparticipatie	31
5.1. Vraaggericht werken	31
5.2. Vertrouwenspersoon	31
5.3. Klachtenondersteuning	32
5.4. Cliëntraden	32
5.5. ZorgGebruikersBundeling	32
5.6. Jongerenparticipatie	33
5.7. Publiciteitsprotocollen	33
6. Financiering provinciale Jeugdzorg 2005	34
6.1. De financieringsstructuur	34
6.2. Financieel meerjarencader	35
6.3. Nieuw Beleid 2005	35
7. Risicoparagraaf	36
7.1. Inventarisatierisico's	36

7.2. Algemene maatregelen om genoemde risico's te beheersen	
38	
7.3. Maatregelen ten aanzien van Bureau Jeugdzorg	39
7.4. Maatregelen met betrekking tot zorgaanbieders en zorgaanbod	40
7.5. Maatregelen om (acuut) in te kunnen grijpen als het fout gaat	41
7.6. Toetsing en beoordeling subsidieaanvragen	41

Bijlagen:

1. Achtergronden Financieel Macro Kader Jeugdzorg
2. Samenvatting Wet op de Jeugdzorg
3. Overeenkomst Beleidskader met Basismodel van IPO (t.b.v. landelijke eenduidigheid)
4. Verwerking van schriftelijke reacties op Voorontwerp Beleidskader 2005-2008 en Uitvoeringsprogramma 2005
5. Productenblad Jeugdzorg

1 Inleiding

1.1. Beleidsmatig kader

Eind 2003 heeft de provincie een Provinciaal Beleidskader Jeugdzorg 2004 – 2007 vastgesteld en een daaraan gekoppeld Uitvoeringsprogramma 2004.

Normaal zou dit jaar volstaan kunnen worden met een Uitvoeringsprogramma 2005. In het kader van de P&C-cyclus van het Rijk dient echter nog voor 2005 een Beleidskader 2005-2008 en een Uitvoeringsprogramma 2005 vastgesteld te worden. We zullen aan deze vraag van het Ministerie voldoen met de kanttekening dat het Beleidskader 2005-2008 vooral een actualisering is van het lopende Beleidskader 2004-2007. Uit praktische overwegingen zijn het nieuwe Beleidskader en het nieuwe Uitvoeringsprogramma in het voorliggende document gekoppeld.

Het Beleidskader 2005-2008 wordt steeds in een tekstkader aan het begin van elk hoofdstuk weergegeven.

Dit beleidskader bevat eveneens het macro financiële kader voor de Jeugdzorg in Flevoland. Het overzicht van de Producten in het kader van de Uitvoering Wet op de Jeugdzorg is opgenomen in het Productenblad in bijlage 5. De instellingspecifieke subsidies worden in afwachting van de jaarplannen en begrotingen van instellingen binnen het macro kader door GS verleend.

Bij het opstellen van dit document was het Landelijk Beleidskader 2005 – 2008 in concept beschikbaar. Dit beleid is verwerkt in dit Beleidskader 2005-2008 en Uitvoeringsprogramma 2005. In 2005 zal overeenkomstig de Wet op de Jeugdzorg het Uitvoeringsprogramma 2006 door Gedeputeerde Staten worden vastgesteld.

1.2. Focus

Het veld van de jeugdzorg is een complex beleidsveld. Door het belang voor de primaire doelgroep vraagt het realiseren van een adequate dienstverlening veel. Door de snel veranderende vraag is het bovendien nodig voortdurend te anticiperen en bij te stellen. Hoewel de nieuwe Wet op de Jeugdzorg de onderlinge verhoudingen duidelijker neerzet is er daarbij steeds sprake van een groot aantal actoren, die hetzij aansturend hetzij uitvoerend daadwerkelijk betrokken zijn bij de ontwikkelingen. De complexiteit wordt in deze periode nog versterkt doordat de jeugdzorg zich in een overgangsfase bevindt tussen het oude regime van de Wet op de Jeugdhulpverlening en de nieuwe Wet op de Jeugdzorg.

In het uitvoeringsprogramma ziet de provincie drie accenten, die als het ware als een rode draad door het uitvoeringsprogramma lopen:

1. het wegwerken van de wachtlijsten in de jeugdzorg;
2. het versterken van het hulpaanbod;
3. het zo doelmatig en efficiënt mogelijk inrichten van de jeugdzorg.

Deze accenten komen met name terug in het in 2004 ingezette traject voor het verbeteren van het provinciale stelsel van jeugdzorg, dat met externe ondersteuning in 2005 wordt voortgezet. Dit traject heeft als doel het versterken van de doelmatigheid van het Bureau Jeugdzorg en van de zorgaanbieders onder meer door verbeteren van de (keten)samenwerking en zonodig fusie tussen de provinciale jeugdzorginstellingen.

Het eveneens in 2004 ontwikkelde "Spreidingsplan Jeugdzorg Flevoland" zal in samenhang met het bovenstaande traject in 2005 en volgende jaren worden uitgevoerd. De ambitie is om het "recht op Jeugdzorg" te waarborgen. Jeugdigen en ouders met complexe opgroei- en opvoedproblematiek moeten zo snel mogelijk en zo dicht mogelijk bij huis een (intensief) ambulant aanbod krijgen. Zonodig aangevuld met vormen van Pleegzorg en Dag & Nachthulp.

Zorg welke goed gecoördineerd wordt en aansluit op hulp door lokale voorzieningen en ontwikkelingen zoals "Eigen Kracht Conferenties".

Vanuit een aldus stevig opgebouwd provinciaal stelsel worden de deuren en ramen wijd opengezet naar de ketenpartners zoals de Jeugd-Geestelijke Gezondheidszorg (JGGZ), de Jeugd-Licht Verstandelijk Gehandicaptenzorg (J.LVG), het lokale jeugdbeleid en het onderwijs.

De genoemde accenten dienen tevens gezien te worden als uitwerking van het “Bestuursakkoord “ tussen het IPO en de ministeries van VWS en van Justitie. In dit bestuursakkoord staan onder meer afspraken over het wegwerken van wachtlijsten in 2005, het beschikbaar stellen van extra middelen voor Jeugdzorg en de intentie van de overheden om door efficiëntiemaatregelen meer jeugdigen te helpen.

1.3. Provinciale positie

Belangrijkste verandering in 2005 betreft de definitieve invoering van de nieuwe Wet op de Jeugdzorg. De Wet beschouwt als jeugdzorg de provinciaal gefinancierde jeugdzorg (traditioneel: jeugdhulpverlening), de zorg voor licht-verstandelijk gehandicapte jongeren (Jeugd-LVG), de geestelijke gezondheidszorg voor jeugdigen (Jeugd-GGZ) en de zorg voor jongeren in het justitiële kader (JJl). De Wet regelt één toegang tot al deze vormen van jeugdzorg, het Bureau Jeugdzorg. In bijlage 2 staat een kort overzicht van de belangrijkste elementen van de Wet.

De Wet op de Jeugdzorg betekent een ingrijpende verandering in verantwoordelijkheden, rol en positionering van de provincie. Het Rijk houdt zich alleen nog maar bezig met het vaststellen van landelijke beleidskaders, het vaststellen van bekostigingseenheden met kwaliteitseisen en het bieden van een financieel kader. De provincie is verantwoordelijk voor de financiering en de beleidsregie van de jeugdzorg.

De provincie zal meer dan voorheen verantwoording (kwantitatief en kwalitatief) moeten afleggen aan het Rijk. De provincie verkrijgt de gegevens hiervoor van het Bureau Jeugdzorg en de zorgaanbieders.

De provincie is tegenover de zorgaanbieder enerzijds inkoper van zorg en anderzijds subsidieverstrekker. Als inkoper van zorg moet de provincie achteraf nagaan of de zorg is geleverd en voldeed aan de kwaliteitscriteria. Als subsidieverstrekker moeten wij controleren of de middelen rechtmatig zijn besteed en of de instelling financieel gezond is. Deze beide rollen geven aan dat er veel aandacht besteedt moet worden aan een goede bedrijfsmatige planning & control-cyclus van zowel de instellingen als de provincie.

Door de beperkte rol die het Rijk op zich neemt, ontstaan voor de provincies een scala aan verantwoordelijkheden. Deze nieuwe wettelijke jeugdzorgtaken zijn te onderscheiden in tien bestuurlijke hoofdverantwoordelijkheden:

1. De regie voor de gehele jeugdzorg;
2. Garanderen integrale toegang jeugdzorg;
3. Garanderen beschikbaarheid zorgaanbod;
4. Inkopen en financieren van de jeugdzorg;
5. Waarborgen kwaliteit geleverde zorg;
6. Zorgdragen voor efficiëntie zorgaanbod;
7. Zorgdragen voor afstemming jeugdzorg met lokaal beleid;
8. Stimuleren van ontwikkeling en onderzoek;
9. Waarborgen bekendheid en laagdrempeligheid BJZ;
10. Waarborgen inbreng cliënten in jeugdzorg

1.4. Financieel kader

Het financieel kader, waarbinnen het uitvoeringsprogramma moet worden gerealiseerd, is op dit moment nog slechts schetsmatig te geven. De Rijksoverheid moet voor een aantal activiteiten de normbedragen nog vaststellen. Bezuinigingsvoornemens uit het Regeerakkoord zijn bovendien nog volop in discussie.

Voor de provincie zijn de van het Rijk ontvangen middelen in ieder geval uitgangspunt. Deze middelen worden verstrekt in twee doeluitkeringen: voor het Bureau Jeugdzorg en voor het zorgaanbod. Uitgaand van wat bekend is en extrapolierend vanuit de bestaande budgetten calculeren we de rijksmiddelen op ongeveer 25 mln. Euro.

Wij hebben de afgelopen jaren ook eigen middelen ingezet: in 2004 en 2005 is ruim 2 miljoen per jaar ingezet voor de Jeugdzorg. G.S. hebben het voornemen om aan Provinciale Staten voor te stellen om voor het jaar 2006 € 1 miljoen toe te voegen aan de egaliseringsreserve Jeugdzorg.

Wij zullen de 1 miljoen euro welke wij in 2006 incidenteel beschikbaar willen stellen voor Jeugdzorg inzetten om de implementatie van het "Spreidingsplan Jeugdzorg Flevoland" en maatregelen voor het efficiënter en vraaggericht inrichten van de Jeugdzorg te faciliteren. In het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Jeugdzorg 2006 zullen wij nader beleid vaststellen.

We beschouwen deze middelen als een tijdelijke 'co-financiering': de Rijksoverheid is immers primair verantwoordelijk voor bekostiging van de jeugdzorg. Het Rijk is voornemens de nieuwe financieringssysteem (p(prijs) x q (zorgenheden) per 2007 in te voeren (zie 7.1.6.). Hoewel het gezien de financiële verantwoordelijkheid van het Rijk niet meer aan de orde zou moeten zijn, zullen we in 2006 onderzoeken of er in 2007 onverhoopt nog aanvullende provinciale middelen nodig zijn.

In afwachting van de beschikkingen van het Ministerie van VWS en de jaarplannen/ begrotingen van instellingen is in dit beleidskader & Uitvoeringsprogramma 2005 een macro- financieel kader opgenomen (hst .6). Dit kader bepaalt het subsidieplafond van de Jeugdzorg. Gedeputeerde Staten voeren binnen dit kader het beleid uit, waaronder het vaststellen van de subsidies per instelling.

De achtergronden bij dit financiële kader worden toegelicht in bijlage 1.

1.5. Opzet

Het beleidskader en uitvoeringsprogramma 2005 is opgebouwd volgens het model van de keten jeugdbeleid – toegang tot de jeugdzorg – jeugdzorg.

Na dit inleidende hoofdstuk gaan we in het tweede hoofdstuk in op het zogenaamde *voorveld*. Het derde hoofdstuk is gewijd aan de toegang tot de geïndiceerde jeugdzorg via het Bureau Jeugdzorg. Het vierde hoofdstuk gaat in op de eigenlijke jeugdzorg.

In het vijfde hoofdstuk beschrijven we het cliëntenbeleid en de jeugdparticipatie.

Hoofdstuk 6 geeft een schets van het financieel kader voor 2005, terwijl het uitvoeringsprogramma afsluit met een uitgebreide risicoparagraaf.

Elk hoofdstuk is volgens een vast stramien opgebouwd. Aan het begin van elk hoofdstuk staat in een apart kader vermeld waar veranderingen en actualiseren nodig zijn. Bij elkaar vormen deze kaders het *Beleidskader 2005-2008*.

De hoofdstukken zijn verder thematisch opgebouwd. Per relevant thema beschrijft de paragraaf kort wat de essentie is en wat de stand van zaken is. Per thema worden tot slot de acties vermeld, die de provincie in 2005 onderneemt.

Het uitvoeringsprogramma eindigt met een aantal bijlagen, waarin veel achtergrondinformatie verzameld is. In de tekst van het eigenlijke uitvoeringsprogramma wordt naar deze bijlagen verwezen.

2 Jeugdbeleid en Jeugdzorg

Beleidskader 2005-2008

- Het beleid richt zich op de versterking van de aansluiting tussen lokaal jeugdbeleid en provinciale jeugdzorg. In convenanten en gemeentelijke maatwerkplannen Jeugdzorg/Jeugdbeleid is het beleid geoperationaliseerd.
- De inzet van Axion op de zelfanalyse lokaal Jeugdbeleid wordt voortgezet en de betrokkenheid van Axion bij jeugdzorg en jeugdbeleid geïntensiveerd.
- Afstemming tussen het provinciale jeugdzorgbeleid en het gemeentelijk jeugdbeleid.
- Afstemmen van de regierollen van provincie en gemeente
- Een actieve regisserende opstelling van de provincie kan bijdragen aan de afstemming en samenwerking tussen sectoren of instellingen. De provincie neemt in deze haar verantwoordelijkheid in overleg met betrokken partijen.
- De aansluiting van onderwijs op jeugdzorg heeft prioriteit.
- In welke mate de jeugdzorg structureel kan investeren in de aansluiting is mede afhankelijk van de landelijke financiering van deze activiteiten in het kader van de Wet op de Jeugdzorg.

Van oudsher is jeugdbeleid het domein van de gemeenten. In het kader van de versterking van de zorgketens binnen de jeugdzorg is aansluiting en afstemming van beide regievoerders, de gemeente en de provincie van groot belang. Duidelijk moet zijn wat wij van elkaar kunnen vragen en mogen verwachten.

In onze visie op jeugdzorg hebben wij gesteld dat de jeugdzorg complementair is aan het jeugdbeleid. De provincie is verantwoordelijk voor het maken van afspraken met gemeenten over de aansluiting tussen jeugdzorg en lokaal jeugdbeleid. Gemeenten zullen als regisseur van het lokale jeugdbeleid inzichtelijk maken wat de behoefte is aan jeugdzorg, maar ook wat het aanbod is dat binnen de algemene voorzieningen gerealiseerd wordt, gegeven de verantwoordelijkheid van gemeenten voor de algemene voorzieningen.

De gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de zorgketen en de complementariteit van het beleid vereisen afstemming. Om deze afstemming te bereiken wordt er op ambtelijk en bestuurlijk niveau overleg gevoerd, wordt beleid geformuleerd en worden er niet vrijblijvende afspraken tussen de beide overheden gemaakt.

2.1. Overleg- en adviesstructuur

Drie maal per jaar wordt bestuurlijk overleg gevoerd met de gedeputeerde en de zes wethouders jeugdbeleid. Daarnaast wordt op ambtelijk niveau gewerkt aan de afstemming van het jeugdbeleid met het jeugdzorgbeleid. Tevens participeert een gemeentelijke vertegenwoordiger in de provinciale stuurgroep jeugdzorg. Minimaal 1 maal per jaar worden de zes gemeenten ambtelijk bezocht voor het maken van afspraken en het bespreken van de voortgang van de uitvoering van beleid. De gemeenten adviseren over het uitvoeringsprogramma en het Spreidingsplan Jeugdzorg (zie par. 4.1). De gemeenten zijn ook betrokken bij het RAAK/Zorg Nabij project en het leef met stijl project van de provincie.

Acties

- **we zullen de bestaande structuur van overleg en advies continueren**
- **we zullen het overleg met de andere regisseurs (Zorgkantoren, Raad v/d Kinderbescherming, Ministerie van Justitie) nader structureren**

2.2. Jeugdbeleid

Voor de gemeenten geldt dat zij uitvoering moeten geven aan vijf taken;

- 1 informatieverstrekking aan ouders kinderen en jeugdigen over opvoeden en opgroeien;
- 2 signalering van problemen door instellingen als jeugdgezondheidszorg en onderwijs;
- 3 toeleiding naar de lokale zorg, beoordelen en toegang tot het lokale aanbod aan de hand van een sociale kaart;
- 4 pedagogische ondersteuning, advisering en lichte hulpverlening zoals maatschappelijk werk en het coachen van jongeren (de laatste taak staat landelijk nog ter discussie);
- 5 het coördineren van de zorg in het gezin op lokaal niveau.

In de provincie Flevoland zijn zes gemeenten, die elk op hun eigen wijze het jeugdbeleid vorm geven. Elke gemeente heeft een inventarisatie van de bestaande voorzieningen in gemaakt. De inventarisatie is opgehangen aan bovenstaande vijf taken.

De provincie ondersteunt de gemeenten door het inzetten van het instrument "Zelfanalyse lokaal Jeugdbeleid". De zelfanalyses zijn in twee achtereenvolgende jaren afgenomen. Uit deze zelfanalyses zijn aanbevelingen voortgekomen die de gemeenten desgewenst voor de eigen gemeente en ook samen met de provincie opnemen in hun beleid. Door het gezamenlijk optrekken van de zes gemeenten wordt een doelmatigheidsslag gemaakt.

Acties

- in 2005 voert de provinciale steunfunctieorganisatie AXION voortgangsgesprekken, waarna in 2006 de analyse opnieuw zal worden uitgevoerd
- de steunfunctie AXION wordt ingezet ter ondersteuning van de gemeenten bij het realiseren van aanbevelingen
- de provincie neemt in het provinciale uitvoeringsprogramma 2006 een overzicht op van de door de gemeenten bekostigde zorg.

2.3. Aansluiting jeugdbeleid- jeugdzorg

De provincie en de gemeenten hebben elk een eigen verantwoordelijkheid, maar ze moeten wel samen afspraken maken over aansluiting van jeugdbeleid/lokaal geboden zorg en de jeugdzorg. Ook is het van belang wederzijdse verwachtingen te verhelderen en te bespreken. Er bestaat geen hiërarchische verhouding tussen provincie en gemeenten.

De provincies zijn verplicht om ten behoeve van het provinciale beleidskader en het jaarlijks vast te stellen uitvoeringsprogramma met gemeenten te overleggen. Daarbij moeten afspraken gemaakt worden over de inzet van het Bureau Jeugdzorg en over de inzet van algemene voorzieningen voor jeugdigen onder gemeentelijke regie en de voorzieningen jeugdzorg. Afspraken worden vastgelegd in convenanten en maatwerkplannen.

Acties

- de provincie bevordert dat BJZ jaarlijks maatwerkplannen maakt binnen vastgestelde budgetten voor aansluitingstaken per gemeente;
- BJZ levert per kwartaal beleidsinformatie aan de provincie en gemeenten;
- we zullen de maatwerkplannen bij- en vaststellen op grond van de "zelfanalyse jeugdbeleid" van gemeenten en de productiegegevens van het Bureau Jeugdzorg;
- de uiteindelijke afspraken over de aansluiting tussen Jeugdbeleid en Jeugdzorg worden vastgelegd in convenanten. Deze afspraken hebben betrekking op de inzet van Bureau Jeugdzorg, maar ook op de aansluiting van vraag en aanbod van zorg. Het gaat daarbij om zowel lokale als provinciale zorg. Een punt van speciale aandacht hierbij vormt de samenwerking met het onderwijs (zie par. 2.4.);
- we bevorderen dat BJZ per gemeente afspraken maakt over afstemming met de Jeugdgezondheidszorg en het maatschappelijk werk;

- we zullen bevorderen dat BJJ haar toegangsfuncties zo dicht mogelijk in het voorveld en voorliggende voorzieningen situeert om een drempelvrije doorgang voor cliënten naar indicatiestelling door BJJ te waarborgen.

2.4. Onderwijs en jeugdzorg

Het versterken van de relatie tussen jeugdzorg en onderwijs is een van de aandachtspunten in het jeugdzorgbeleid. Het gaat hierbij om de afstemming en aansluiting van de zorg voor kinderen tussen de lokale voorzieningen, de provinciale voorzieningen en de onderwijszorgsystemen. De schaal van onderwijs, met in Flevoland ongeveer 225 onderwijsvoorzieningen, maakt overleg lastig. Een goede schaal voor contacten zijn de netwerken van de samenwerkingsverbanden (WSNS, VO/VSO, REC)

In het overleg worden afspraken gemaakt, die betrekking hebben op een drietal onderwerpen:

1. signalering van problemen met name bij multi-problem kinderen en gezinnen;
2. diagnostiek en indicatiestelling;
3. hulpverlening: afstemming onderwijszorgsystemen, Jeugdzorg, Jeugdgezondheidszorg en andere lokale voorzieningen.

Acties

- bestuurlijk overleg tussen de coördinatoren van de samenwerkingsverbanden, de gemeente en de provincie wordt geïnitieerd;
- we willen in samenhang met het spreidingsplan (zie par. 4.1) niet vrijblijvende afspraken maken met de drie partners;
- we zullen zowel het Bureau Jeugdzorg als de aanbieders Jeugdzorg verzoeken in het jaarplan 2005 de afstemming met het onderwijs en Jeugdgezondheidszorg te beschrijven;
- we zullen BJJ verzoeken de zogenaamde "SPIL" functie in het Voortgezet Onderwijs nader te beschrijven als toegangsfunctie van het BJJ.
- we zullen bevorderen dat BJJ naar analogie van de "SPIL functie" en op verzoek van gemeenten zoveel mogelijk haar toegangsfuncties integreert in onderwijszorgsystemen in het basisonderwijs. Zoals in gemeenschappelijke indicatieloketten en Jeugdhulpadviesteams. Aansluiting op de Jeugdgezondheidszorg en school maatschappelijk werk is van belang. De vormgeving van de aansluiting wordt mede bepaald op grond van adviezen van het BJJ en de rapportage van een onderzoek van BJJ dienaangaande in 2004. In 2005 zal een heroverweging van het budget voor 2006 e.v. plaatsvinden bij beschikbaarheid van landelijke normen. Voor de verdere integratie en versterking van de toegangsfunctie van het BJJ in zorgsystemen rond het basisonderwijs stellen wij incidenteel middelen beschikbaar.

2.5. Zwerfjongeren

Hoewel zwerfjongeren of risicojongeren gezien kunnen worden als kwetsbare jongeren in algemene zin vraagt de algemene Rekenkamer aandacht van de provincies voor dit probleem. Ook dit punt is in het collegeakkoord opgenomen.

De Algemene Rekenkamer vraagt aandacht voor een laagdrempelige toegang en een vindplaatsgerichte aanpak.

Actie

- we zullen in overleg met de centrumgemeente Almere de aanbevelingen uit het onderzoek naar het zich voordoen van de problematiek van zwerfjongeren gebruiken. Doel is om op basis van de aanbevelingen waar mogelijk de jeugdzorg op dit punt laagdrempelig te laten functioneren en een adequate regionale aanpak te ontwikkelen.

•

2.6. Raak

Flevoland is één van de vier proefregio's van het RAAK/Zorg Nabij-project. Het project is gericht op het voorkomen en bestrijden van kindermishandeling. Inmiddels is het project gestart in Almere en op Urk. Er is een startdocument waarin de zaken zijn opgenomen waaraan regio RAAK Flevoland gaat werken. O.a. voorlichting over kindermishandeling en werkwijze AMK voor algemeen publiek en beroepskrachten, preventieve huisbezoeken en meer outreachend werken bij het maatschappelijk werk en de jeugdgezondheidszorg en implementatie Zorgprogramma Kindermishandeling Flevoland.

De provincie heeft aanvullende middelen van VWS gekregen om aan de verwachte vraag naar hulpaanbod te voldoen. Het plan voor Zorg Nabij is in 2004 door Gedeputeerde Staten vastgesteld. Onderdelen van het plan voor Zorg Nabij zijn:

- **Specialistische diagnostiek op het gebied van (seksuele) kindermishandeling.**
- **'Snel Hulp' voor gezinnen waar (risico's op) kindermishandeling is geconstateerd. Voor ernstige gevallen zijn 26 trajecten spoedeisende gezinsinterventie beschikbaar (tot medio 2006). Deze module wordt gaandeweg verder ontwikkeld tot een module waarmee snel hulp in huis kan worden geboden aan gezinnen waar kindermishandeling is of dreigt.**
- **Gezinscoach: kleinschalig experiment waarbij JGZ, AMW en Jeugdzorg onderzoeken of en hoe zij gezinscoaching kunnen leveren.**
- **Adequate signalering in de Flevolandse ziekenhuizen. In het Flevoziekenhuis is een werkwijze ontwikkeld waarmee alle kinderen die gepresenteerd worden op de spoedeisende hulp en op de kinderafdeling worden gescreend op kindermishandeling als oorzaak voor het letsel.**

2.7. Leef met stijl

Het project 'Leef met Stijl' maakt deel uit van het provinciaal jeugdbeleid en richt zich op het bevorderen van sociale competenties bij Flevolandse jongeren. De provincie bekostigt voor 4 jaar dit project. Het Kohnstamm instituut (UvA) voert een onderzoek uit naar de effecten van het programma en naar de beleidseffecten van dit project.

Actie

- **we zullen het project 'Leef met Stijl' continueren.**

2.8. Jeugd en veiligheid

Het thema jeugd en veiligheid heeft betrekking op veiligheid voor en veiligheid door jeugdigen. Kinderen/ jeugdigen hebben recht op een veilige leefomgeving die kansen creëert en bevordert, waardoor diverse vormen van beschadiging, uitval en ongewenst gedrag voorkomen kunnen worden. Daarbij zal de nadruk gelegd worden op de aansluiting tussen de jeugdzorgketen en de justitieketen.

Actie

- ***In 2005 zullen we in samenwerking met gemeenten een plan van aanpak voor het beleidsveld Jeugd en Veiligheid uitwerken. Indien noodzakelijk zal gebruikt gemaakt worden van externe expertise.***

3 Bureau Jeugdzorg

Beleidskader 2005 – 2008

- **Het BJJ voert alle toegangstaken uit, van aanmelding tot en met indicatiestelling en (licht) casemanagement;**
- **Indien er wachtlijsten ontstaan na de indicatiestelling door BJJ dan zijn de aanbieders van Jeugdzorg eerst verantwoordelijk om de wachtenden waar mogelijk en in nauw overleg met het BJJ een zogenaamd “overbruggingsaanbod” te bieden;**
- **Bureau Jeugdzorg verifieert al tijdens het indicatietraject of tijdelijke ondersteuning in het “voorveld” zoals bij het (school) maatschappelijk werk of de jeugdgezondheidszorg voortgezet kan worden;**
- **BJJ brengt deze ketenproblematiek en de mogelijkheden tot samenwerking/afstemming actief in in de lokale netwerken.**

Het Bureau Jeugdzorg is “de voordeur” tot de Jeugdzorg, biedt desgewenst nog enkele ambulante contacten aan en heeft een beperkt preventiebudget voor consultatie en advies voor beroepskrachten en instellingen. Het Bureau Jeugdzorg stelt het meest gewenste hulpaanbod vast (indiceert) bij ernstige opvoed- en opgroei-problematiek.

Hulpverlening vindt na indicatie van het BJJ plaats door jeugdzorginstellingen aan “de achterdeur” van het Bureau Jeugdzorg. Dit zijn zowel de door de provincie gesubsidieerde instellingen als de uit de AWBZ gefinancierde instellingen in de Jeugd- Geestelijke Gezondheidszorg. Landelijk wordt onderzocht hoe ook de Jeugd Lichtverstandelijk Gehandicapten zorg (J- LVG) door het BJJ kan worden geïndiceerd.

3.1. Organisatie

In 2003 is het Bureau Jeugdzorg in zwaar financieel weer geraakt. Het voortbestaan van de instelling stond op het spel. In overleg tussen Bureau Jeugdzorg, provincie Flevoland en de Ministeries van Justitie en VWS heeft het BJJ een saneringstraject opgezet. De betrokken overheden hebben de sanerings-operatie financieel ondersteund. In 2004 is het saneringsplan uitgevoerd. Naar verwachting worden de voorgenomen bezuinigingen in 2004 en 2005 gerealiseerd zodat het Bureau Jeugdzorg per 2006 een sluitende begroting heeft.

De situatie is thans stabiel. Ten gevolge van autonome ontwikkeling van (loon)kosten en mogelijke landelijke bezuinigingen blijft de financiële positie en exploitatie van het Bureau niettemin ook in 2005 een onderwerp van zorg. (Vergelijk hoofdstuk 7). Gedeputeerde Staten volgen de ontwikkelingen nauwlettend.

Acties

- **we continueren in 2005 de intensivering van het provinciale toezicht;**
- **waar nodig bespreken we knelpunten met de mede-financiers, het Ministerie van Justitie en het Ministerie van VWS;**
- **de provincie bevordert dat het BJJ in het algemeen in haar jaarplan 2005 de op het BJJ gerichte doelstellingen verwerkt;**
- **de provincie zal bijdragen aan het monitoren van efficiëntie-effecten en toereikendheid van middelen voor uitvoering van de Wet op de Jeugdzorg**

3.2. Toegang

De nieuwe Wet op de Jeugdzorg is helder ten aanzien van het belang van een geïntegreerde toegang tot de jeugdzorg. Bureau Jeugdzorg gaat krachtens de Wet de indicaties stellen voor de provinciaal gefinancierde jeugdzorg, voor zorg waarop ingevolge de AWBZ aanspraak bestaat (Jeugd-GGZ en Jeugd-LVG) en voor jeugdzorg waarop ingevolge de Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen

aanspraak bestaat. Een uitzondering wordt gemaakt voor jeugdigen met duidelijke psychiatrische aandoeningen, die rechtstreeks door bijvoorbeeld de huisarts aangemeld kunnen worden bij de betreffende GGZ instelling. Het BJZ heeft geen zicht op deze aanmeldingsstroom en is afhankelijk van goede terugkoppeling en registratie door de J-GGZ instellingen & Zorgverzekeraar.

Met de invoering van de Wet op de jeugdzorg wordt er voor deze indicatietaak voor de Jeugd-GGZ geld overgeheveld van de AWBZ naar de doeluitkering Bureau Jeugdzorg. Landelijk gaat het om een bedrag van 25 mln Euro. Met het oog hierop moet het Bureau samenwerking organiseren met de beide instellingen voor Jeugd-GGZ in Flevoland: de Meerkanten en de Meeregaard. Met deze instellingen heeft het BJZ in 2004 samenwerkingsafspraken gemaakt over de inzet van diagnostiek en consultatie. Voorop staat waarborging van de kwaliteit van de indicatiestelling in aansluiting op het landelijke traject dienaangaande.

Bureau Jeugdzorg stelt ook de indicaties voor plaatsingen in Justitiële Jeugdinstituten (JJI). In Flevoland is dat de in 2004 geopende instelling Rentray. De centrale justitiële plaatsingscommissie in Den Haag bepaalt uiteindelijk waar een jeugdige wordt geplaatst.

Acties

- de provincie ziet erop toe dat BJZ de kwaliteit van de indicatiestelling door aansluiting op het landelijke traject aantoonbaar verbetert;
- de provincie maakt afspraken met zorgverzekeraars Achmea en AGIS over de vraag- en aanbodontwikkeling van de Jeugd-GGZ en de Jeugd-LVG. De vraag- en aanbodontwikkeling wordt opgenomen in de provinciale analyse van vraag en aanbod in het "spreidingplan"
- de provincie ziet erop toe dat BJZ afspraken maakt met de Jeugd-GGZ over de inzet en/of het inkopen van deskundigheid en consultatie;
- de provincie ziet erop toe dat BJZ afspraken maakt met de Jeugd-LVG over de inzet en/of het inkopen van deskundigheid en consultatie zodra de resultaten van de landelijke pilots bekend zijn;
- BJZ beschrijft in haar jaarplan 2005 waaraan de extra middelen ten behoeve van de indicatietaak voor de Jeugd-GGZ worden besteed;

3.3. Aanpak wachtlijsten

Er bestaan momenteel geen wachtlijsten bij de aanmelding. Wel is er een geringe 'opstopping' tussen aanmelding en eerste screening. De wachttijd hier mag maximaal 5 werkdagen zijn. Bureau Jeugdzorg is deze wachtlijst aan het wegwerken.

De doorlooptijd van aanmelding tot en met indicatiestelling is te lang (deze mag maximaal 55 werkdagen zijn). De langere doorlooptijd in het BJZ wordt mede veroorzaakt doordat de wachttijd voor aanvullende diagnostiek bij GGZ Jeugd te lang is.

De provincie wil de wachtlijsten bij het Bureau Jeugdzorg wegwerken. Ze streeft ernaar tevens de doorlooptijd tussen aanmelding en diagnostiek/indicatiestelling te verminderen tot maximaal de wettelijke norm van 55 dagen.

Acties

- de provincie ziet erop toe dat het BJZ haar bedrijfsprocessen zo organiseert dat qua wachttijd en doorlooptijd voldaan wordt aan de 'wettelijke' normen. Daarbij dienen o.a. afspraken met de Jeugd GGZ te worden gemaakt (ref. 3.2)

3.4. Advies en Meldpunt Kindermishandeling (AMK)

Het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling was ondergebracht bij de Hulpverleningsdienst Flevoland (HVDF), de GGD. De nieuwe Wet op de Jeugdzorg bepaalt dat het AMK een functie is van het Bureau Jeugdzorg. Dit beleid is al enkele jaren geleden in ons beleidskader opgenomen. In 2004 hebben de HVDF en BJZ een plan van overdracht AMK opgesteld. Het AMK wordt op basis van dit plan per 01-01-2005 onderdeel van Bureau Jeugdzorg waarbij nog overleg plaatsvindt over mogelijke (redelijke) frictiekosten.

Het aantal meldingen, adviezen en consulten is begin 2004 aanzienlijk toegenomen mogelijk als gevolg van een publiekscampagne: een stijging van 20%. Veel meer dan verwacht. De gemiddelde doorlooptijd van melding tot aanvang onderzoek is 17 werkdagen (landelijke norm is 5 werkdagen). De doorlooptijd van melding tot beëindiging onderzoek bedraagt 65 werkdagen (komt overeen met landelijke norm van 13 weken).

Actie

- **De provincie ziet erop toe dat de wacht- en doorlooptijden niet langer zijn dan de landelijke normen. De wachtlijst mag niet hoger worden dan het landelijk gemiddelde. Met het oog hierop worden wachtlijst en -tijd per kwartaal gemonitord.**

3.5. Preventieaanbod Voorkomen Kindermishandeling (VKM).

Het preventieaanbod Voorkomen Mishandeling was gekoppeld aan het AMK. Ondanks de overdracht van AMK naar het Bureau Jeugdzorg blijft dit aanbod uitgevoerd worden door de HVDF gezien de sterke aansluiting/ coördinatie met jeugdgezondheidszorg/preventie.

De structurele provinciale middelen worden ingezet voor de regionale coördinatie van VKM activiteiten. Daarnaast stellen we extra incidentele provinciale middelen beschikbaar in 2005 en 2006 ten behoeve houden het verlagen van de prijzen van activiteiten van het VKM zoals preventieactiviteiten en trainingen voor onderwijs en professionals zodat deze toegankelijk blijven . Deze tijdelijke en aflopende intensivering op het gebied van preventie van kindermishandeling is mede ingegeven door de toename van meldingen bij het Advies en Meldpunt Kindermishandeling. Per 2007 moet de prijs voor diensten en producten van het VKM kostendekkend zijn en redelijk geprijsd zijn voor afnemers. VKM (HVDF) stemt haar activiteiten af met preventieactiviteiten van het Bureau Jeugdzorg.

Acties

- **we maken afspraken met de HVDF over uitvoering van VKM-activiteiten door de HVDF tegen een acceptabele prijs-kwaliteit verhouding.**
- **het budget voor VKM van 2004 wordt gecontinueerd uit provinciale middelen. Voor 2005 en 2006 worden incidenteel extra middelen beschikbaar gesteld.**

3.6. Jeugdbescherming

Het Landelijk Beleidskader 2005-2008 is in eerste concept in juni beschikbaar gekomen. In afwachting van definitieve vaststelling van dit kader zijn onderstaand de beleidslijnen ingevoegd voor wat betreft de Justitiële taken en verantwoordelijkheden van respectievelijk de provincie en het Bureau Jeugdzorg.

Verwacht wordt dat het BJZ in haar Meerjarenbeleidsplan 2005 - 2008 en jaarplan 2005 de op het BJZ gerichte doelstellingen verwerkt.

Het Ministerie van Justitie heeft het plan "Beter Beschermd" in ontwikkeling. Dit plan beoogt een meer adequate jeugdbescherming. Beleidsimplicaties van dit plan worden in 2005 uitgevoerd. Het gaat om de volgende initiatieven:

- Het Rijk zal een instrument ontwikkelen voor het meten van de effectiviteit van de uitvoering van de kinderbeschermingsmaatregel daarbij zoveel mogelijk rekening houdend met andere initiatieven op het terrein van effectieve zorg. Naar verwachting is dit instrument gereed in 2006;
- In het project Deltaplan Gezinsvoogdij wordt bij vier bureaus jeugdzorg een verlaging van de caseload van een gezinsvoogdijwerker in combinatie met een verbeterde werkwijze beproefd. Dit project wordt eind 2004 afgerond.
- Uit onderzoek van de Inspectie Jeugdzorg blijkt dat de taakuitoefening van de voogdij-instellingen een aantal tekorten vertoont. Het Rijk heeft de randvoorwaarden geformuleerd voor de door de gezamenlijke bureaus jeugdzorg te ontwikkelen visie op de voogdij. Afhankelijk van de gepresenteerde visie zal een hiervan afgeleide werkwijze worden ontwikkeld. Visie en werkwijze dienen invulling te geven aan de verschillende rollen van de voogdij-instelling.

- In 2002 is door het Ministerie van Justitie een landelijk kader forensische diagnostiek in de jeugdzorg opgesteld (FDJ) naar aanleiding van klachten over de kwaliteit van forensische rapportages. Doel van het kader waarbinnen de Forensische Psychiatrische Dienst een centrale functie vervult, is om de kwaliteit van de rapportages te verhogen, de doorlooptijden te verkorten en doelmatigheid van aanvragen te verhogen.

Acties

- **de provincie zal erop toezien dat BJJ de justitietaken 'Jeugdbescherming' uitvoert volgens het landelijk beleid voor zover de financiering dat toelaat. Daar waar door bezuinigingen of uitbreiding van taken de uitvoering van wettelijke taken in het gedrang komen en de "bodem" van de kwaliteit van de uitvoering bereikt is, rapporteert de provincie aan de Rijksoverheid en Inspectie Jeugdzorg;**
- **de provincie Flevoland zal er zorg voor dragen dat het BJJ het instrument voor het meten van effectiviteit van jeugdbeschermingsmaatregelen in 2006 kan invoeren;**
- **afhankelijk van de uitkomsten en de noodzakelijke randvoorwaarden implementeert de provincie Flevoland de nieuwe werkwijze voor de gezinsvoogdijwerker;**
- **de provincie Flevoland draagt er zorg voor dat het BJJ met ingang van 2007 de verbeteringen van de voogdij implementeert;**
- **de provincie ziet erop toe dat BJJ gebruikmaakt van de Forensisch Psychiatrische Dienst in die gevallen waarin zij voor forensische diagnostiek een beroep moet doen op externe deskundigheid.**
- **de provincie zal op landelijk niveau bijdragen aan het monitoren van efficiëntie-effecten en toereikendheid van middelen voor uitvoering van de Wet op de Jeugdzorg, ook voor wat betreft de justitiële taken.**

3.7. Jeugdreclassering

In het Kabinetsprogramma 'Jeugd Terecht', dat zich richt op de aanpak van de jeugdcriminaliteit in de periode 2003-2006, is een groot aantal acties bijeengebracht, zowel op het terrein van preventie als op het terrein van jeugdsancties. Waar het gaat om jeugdreclassering van de Bureaus Jeugdzorg is het streven om de kwaliteit van de jeugdreclassering te verbeteren door verdere professionalisering en methodiekontwikkeling. Het Rijk heeft daartoe vanaf eind 2003 activiteiten in gang gezet die in 2006 worden afgerond. Zo wordt een methodisch handboek ontwikkeld dat begin 2005 gereed is. Op basis van dit handboek wordt in 2005 het vormings- en scholingsprogramma geëvalueerd en aangepast.

Het Rijk stelt verder middelen beschikbaar voor de landelijke invoering van ITB-criem in 2004 voor allochtone jeugddelinquenten. Verder wordt door het Rijk gezien of ITB-criem ook voor autochtone jongeren wordt toegestaan.

In de loop van 2004 presenteert het Rijk na overleg met de provincies een voorstel om de capaciteit van de jeugdreclassering uit te breiden voor de nazorg. Het Rijk zal daarnaast onderzoeken of voor verplichte nazorg wetswijziging nodig is.

Het Rijk stelt in de eerste helft van 2005 een erkenningscommissie in die alle strafrechtelijke interventies voor jeugdigen gaat toetsen op effectiviteit aan de hand van toetsingscriteria. Deze toets moet leiden tot certificering met als uiteindelijk doel uitsluitend toepassing van de door de commissie gecertificeerde programma's.

Acties

- **de provincie zal erop toezien dat BJJ de justitietaak 'Jeugdreclassering' uitvoert volgens het landelijk beleid voorzover de financiering dat toelaat. Daar waar door bezuinigingen of uitbreiding van taken de uitvoering van taken in het gedrang komt en de "bodem" van de kwaliteit van de uitvoering bereikt is rapporteert de provincie aan de Rijksoverheid en Inspectie Jeugdzorg**

- de provincie ziet erop toe dat BJJ uiterlijk in 2005 gaat werken volgens de nieuwe methodiek en bewerkstelligt dat alle jeugdreclasseringswerkers een scholings- en vormingsprogramma hebben doorlopen oplopend van 50% in 2005 tot 100% in 2006.
- de provincie bewerkstelligt dat mede vanuit BJJ in samenwerking met de relevante ketenpartners (waaronder het OM) de toepassing van ITB wordt bevorderd opdat er in 2005 een adequate afstemming is tussen vraag en aanbod bij planning en uitvoering van ITB-trajecten
- de provincie bewerkstelligt dat BJJ in overleg met alle relevante ketenpartners (waaronder de JIJ's) de toepassing van nazorg en scholings- en trainingsprogramma's bevordert. Dat moet leiden tot afstemming bij planning en uitvoering van nazorg voor jongeren die een jeugdinrichting verlaten
- de provincie ziet erop toe dat BJJ in 2005 over een afstemmingsprotocol met de volwassenreclassering beschikt
- De provincie ziet erop toe, dat BJJ de door de jeugdreclassering uitgevoerde strafrechtelijke en volgens de toetsingscriteria beschreven interventies uiterlijk per 01-01-2006 ter toetsing aan de erkenningscommissie voorlegt.

3.8. Landelijk werkende instelling voor voogdij en gezinsvoogdij

In de komende jaren vindt de decentralisatie van de landelijk werkende instellingen voor voogdij en gezinsvoogdij plaats: gedurende een periode van vier jaar zullen de gezinsvoogdij- en jeugdreclasseringstaken van de landelijk werkende instellingen, zoals de AJL en de William Schrikkerstichting worden ingepast in de bureaus jeugdzorg. Het Rijk voert de regie tijdens de hele inpassingsperiode.

Actie

- de provincie bevordert een goed verloop van de inpassing van de landelijke werkende instellingen volgens de daartoe gemaakte afspraken.

3.9. Financiering BJJ

Bureau Jeugdzorg voert een deel van haar reguliere taken (diagnostiek, crisisinterventie, korte ambulante hulp, indicatiestelling) uit met incidentele autonome middelen van de provincie. In landelijk bestuurlijk overleg (Rijk/IPO) is afgesproken dat de Jeugdzorg uitsluitend gefinancierd zal worden uit de doeluitkering. Wij zijn dan ook voornemens om de provinciaal gefinancierde projecten van BJJ per 2006 te financieren uit structurele middelen uit de doeluitkering. Er dienen derhalve door het Rijk middelen aan de doeluitkering BJJ te worden toegevoegd. Aangezien in het landelijk Bestuurlijk Overleg is afgesproken dat er buiten de extra middelen voor het zorgaanbod geen extra middelen beschikbaar komen, dienen middelen uit de doeluitkering "zorgaanbod" per 2006 overgeheveld te worden naar de doeluitkering "BJJ". Structurele financiering uit de doeluitkering is tevens van belang voor het waarborgen van de exploitatie en uitvoering van taken van het toch al kwetsbare BJJ. Door toevoeging van de extra rijksmiddelen aan de doeluitkering "zorgaanbod" heeft deze maatregel vooralsnog geen nadelig effect op de huidige budgetten van de instellingen. In het Provinciaal Uitvoeringsprogramma 2006 werken wij dit beleid nader uit.

Het bovenstaande is onder voorbehoud van de uitwerking van de landelijke normstelling voor BJJ en AMK en de beschikkingen van het Rijk over 2006 en 2007.

De effecten van dit beleid staan beschreven in de financiële paragraaf (hfst. 6 en bijlage 1).

Actie

- we zullen op grond van de begroting van BJJ voor 2006, de landelijke normstelling en de bepaling van de kerntaken van BJJ de hoogte van de aanvullende structurele middelen vaststellen;
- In het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Jeugdzorg 2006 wordt het beleid voor overheveling van middelen uit de "doeluitkering zorgaanbod" naar de "doeluitkering Bureau Jeugdzorg" uitgewerkt.

3.10 Kindertelefoon

De kindertelefoon wordt voor Noord- Holland, ROA en Flevoland uitgevoerd bij het BJZ Amsterdam. Het aantal oproepen is in twee jaar tijd verdubbeld. Dit heeft als consequentie dat de kosten hoger worden. Tevens worden er nieuwe diensten ontwikkeld zoals "chatten" met jeugd. Gebleken is dat dit voor de jeugd drempel verlagend werkt. Doordat Noord Holland volgend jaar geen deel meer uitmaakt van de kindertelefoon Regio Amsterdam nemen de (overhead)kosten voor de ROA en Flevoland toe. Daarnaast nemen de kosten toe, omdat de doorloopsnelheid van de vrijwilligers groter wordt, waardoor meer geïnvesteerd moet worden in training en begeleiding. De Kindertelefoon neemt de knelpunten op in het jaarplan 2005.

Actie:

- **in afwachting van het Jaarplan en begroting gaan wij er vooralsnog van uit dat wij de Kindertelefoon in 2005 subsidiëren. In het uitvoeringsprogramma 2006 zal een besluit genomen worden over de positie en financiering van de Kindertelefoon. Het gebruik van de Kindertelefoon door Flevolandse Jeugd moet dan bekend zijn.**

4 Aanbod

Beleidskader 2005 - 2008

- Naast het bestaande beleid om waar mogelijk door ombouw en substitutie van (semi)residentiële hulp meer (intensief) ambulant aanbod te ontwikkelen zal meer aandacht worden besteed aan de zogenaamde “geïndiceerde zorg nabij”.
- Doel is het nog directer beschikbaar stellen van geïndiceerde hulp zoveel mogelijk binnen de maatschappelijke leefwereld van jongeren en ouders: “vermaatschappelijking van de zorg”. De instellingen voor Jeugdzorg in Flevoland zijn door middel van de modularisering en zorgprogrammering van het bestaande hulpaanbod al enige tijd bezig met het realiseren en aanbieden van een dergelijk ambulant aanbod.
- Doel is een sluitende keten van zorg rond jongeren en ouders waarin het onderwijs en de jeugdgezondheidszorg de voornaamste ketenpartners zullen zijn. In deze benadering zijn het lokale beleid en de lokale behoefte aan aansluiting voor de Jeugdzorg het uitgangspunt.
- Aangezien er in enkele gemeenten in verhouding minder geïndiceerd aanbod in de nabijheid van jongeren en ouders is gesitueerd zal door herschikking of inzet van extra middelen onder meer in die regio aanbod ontwikkeld moeten worden. Het “Spreidingsplan aanbod Jeugdzorg” zal daartoe een onderbouwing moeten leveren.
- In het kader van de vraag/aanbodanalyse hebben wij vooruitlopend op een adequate financiering van het recht op jeugdzorg dit spreidingsplan opgesteld voor vraaggericht geïndiceerd aanbod in de periode 2005-2008.
- Buitenregionale plaatsingen worden geaccepteerd conform de in IPO gemaakte afspraken.

4.1. Ontwikkeling aanbod; “Spreidingsplan Jeugdzorg”.

De analyse van de huidige en toekomstige behoefte aan jeugdzorg is essentieel voor de planning van het aanbod aan jeugdzorg in Flevoland. Immers het Recht op Jeugdzorg kan alleen “verzilverd” worden als een adequaat aanbod voorhanden is.

Voor het verder vergroten van het inzicht in het op de hulpvraag afgestemde noodzakelijke aanbod, wordt momenteel in samenwerking met de betrokken gemeenten en instellingen een “Spreidingsplan Jeugdzorg Flevoland” 2005-2008 opgesteld. In dit plan zal de gewenste ontwikkeling van aanbod weergegeven worden op grond van de geprognosticeerde vraag uit de verschillende gemeenten in Flevoland. Reeds in 2004 wordt door instellingen en Bureau Jeugdzorg een inhoudelijke visie op Jeugdzorg ontwikkeld die naast de vraaganalyse richting gevend is voor de inrichting van het aanbod in 2005 en verder.

De provincie financiert externe ondersteuning voor het opstellen van dit spreidingsplan.

Wij zullen de 1 miljoen euro welke wij in 2006 incidenteel beschikbaar stellen voor Jeugdzorg inzetten om de implementatie van het “Spreidingsplan Jeugdzorg Flevoland” en maatregelen voor het efficiënter en vraaggericht inrichten van de Jeugdzorg te faciliteren. In het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Jeugdzorg 2006 zullen wij hiertoe nader beleid vaststellen.

Het spreidingsplan legt relaties naar het aanbod van de Jeugd-GGZ, de Jeugd-LVG, de Justitiële Jeugdinrichting en het lokale zorgaanbod van de gemeenten. Eventueel worden voor specifieke doelgroepen specifieke oplossingen meegenomen. Te denken valt aan zwerfjongeren, zorgmijdende jeugd en jongeren, die na een verblijf in een jeugdinrichting uitstromen. Landelijke pilots en experimenten zullen als ‘best practices’ betrokken worden, zoals bijvoorbeeld het experiment met betaalde pleegzorg in Brabant. Wij gaan ervan uit dat pleegzorg in het kader van zo-zo-zo beleid als vervangende gezinssituatie de voorkeur heeft boven residentiële plaatsing in instellingen.

Acties

- **de provincie zal met grote voortvarendheid entameren/bevorderen dat de aanbevelingen uit het Spreidingsplan worden uitgevoerd;**
- **de provincie laat een rapportage vervaardigen ten behoeve van de meting van resultaten op de ontwikkeling van het aanbod. Hierin worden de evaluatie van het spreidingsplan en de gegevens van de landelijke monitor Jeugdzorg meegenomen.**

4.2. Provinciaal gefinancierde jeugdzorg

De provincie streeft naar een sterke en efficiënt werkende sector jeugdhulpverlening met voldoende schaalgrootte en een gestroomlijnd en vraaggericht zorgaanbod. Door schaalvergroting en herstructurering van het aanbod kan de samenhang en omvang in de zorg toenemen. Vervolgens kan met succes aansluiting met de sectoren jeugd-ggz en jeugd-lvg tot stand komen.

In 2005 zal de nadruk liggen op herinrichting van het bestaande aanbod. Nieuwe aanbieders worden daarin nog niet betrokken. In het kader van het meerjarige spreidingsplan en de verdere inrichting van de Jeugdzorg zullen wij in 2005 beleid maken aangaande nieuwe aanbieders van Jeugdzorg.

De middelen voor hulpaanbod uit de doeluitkering Jeugdhulpverlening zullen in eerste instantie worden benut voor aanbod aan jongeren en ouders uit Flevoland. Buitenregionale plaatsingen worden geaccepteerd conform de in IPO gemaakte afspraken. Dat wil zeggen dat onder bepaalde voorwaarden jeugdigen van buiten Flevoland van Flevolandse Jeugdzorg gebruik kan maken. Hierbij geldt een gebruik van maximaal 10 % van de capaciteit van een zorgaanbieder.

De noodzakelijke middelen voor het Bureau Jeugdzorg dienen per 2006 overgeheveld te worden uit de "doeluitkering zorgaanbod" naar de "doeluitkering Bureau Jeugdzorg" (ref. 3.9)
Door toevoeging van de extra rijksmiddelen voor wachtlijstbestrijding aan de doeluitkering "zorgaanbod" in 2005 t/m 2007 (ref. hst 6 tabel 1) heeft deze maatregel vooralsnog geen nadelig effect op de huidige budgetten van de instellingen.

Actie

- **de provincie zal erop toe zien dat de (financiële) bedrijfsvoering van de instellingen gezond wordt/blijft;**
- **de provincie onderzoekt en bevordert mogelijkheden tot verdere schaalvergroting;**
- **de provincie draagt er zorg voor dat de instellingen hun aanbod omschrijven in drie kernfuncties; dat is nodig voor de nieuwe financieringssystematiek, die per 2006/2007 wordt ingevoerd;**
- **de provincie maakt de landelijke afspraken over buitenregionale plaatsingen bekend bij de zorgaanbieders en het Bureau Jeugdzorg.**
- **de provincie ontmoedigt plaatsingen buiten Flevoland tenzij het aanbod elders beter aansluit bij de hulpvraag;**
- **de provincie maakt in 2005 beleid aangaande nieuwe aanbieders.**

4.3. AWBZ gefinancierde jeugdzorg.

De sectoren jeugd-ggz en jeugd-lvg worden vanuit de AWBZ gefinancierd. De middelen voor ggz-jeugd waren verhoogd door VWS om wachtlijsten te reduceren. In 2004 is deze maatregel teruggedraaid en is er zelfs sprake van korting op het beschikbare instellingsbudget met terugwerkende kracht. De GGZ meldt ons dat dit kan leiden tot toename van wachtlijsten. De druk op de provinciale Jeugdzorg en een mogelijk substitutie-effect naar andere sectoren kan daarmee toenemen.

4.4 Aanpak wachtlijsten

De wachtlijsten moeten in 2005 worden weggewerkt tot een aanvaardbaar niveau. Het spreidingsplan jeugdzorg (zie par. 4.1) biedt de mogelijkheid om de jeugdzorg te herschikken en de extra middelen te benutten om de wachtlijsten aan te pakken. In het spreidingsplan worden voorstellen uitgewerkt die de

wachttijsten voor alle voorzieningen terugbrengen tot een wachttijd van maximaal 13 weken, overeenkomende met de geldigheidsduur van de indicatie. Het "Spreidingsplan" is begin 2005 beschikbaar.

N.b. In totaal wachten per juli 2004 258 jeugdigen op intensieve jeugdzorg. Zij krijgen allen een aanbod voor begeleiding tijdens de wachttijd. Er is sprake van een stijging: van februari tot half mei stegen de wachtlijsten met 27% naar 248 jeugdigen en in juli naar 258. Hiervan staan 26 jeugdigen op een wachtlijst voor hulp buiten Flevoland. De wachtlijst voor geïndiceerd licht ambulante hulp telt nog eens 136 jeugdigen.

Actie

- **de provincie stimuleert dat met behulp van het "Speidingsplan" en de extra middelen nieuw aanbod wordt ontwikkeld om de wachtlijsten weg te werken.**

4.5 Kwaliteit

Instellingen zijn de laatste jaren actief geweest met het opzetten van kwaliteitsbeleid en kwaliteitssysteem. Ook landelijk zijn er verschillende kwaliteitsbevorderende programma's uitgevoerd. Een instelling dient via haar kwaliteitsbeleid en haar kwaliteitssysteem de kwaliteit op alle niveaus van de organisatie te waarborgen en te verbeteren. Door certificatie, als onderdeel van het kwaliteitsbeleid, wordt naar interne en externe klanten aangetoond dat de kwaliteit van processen en producten op alle niveaus van de instelling systematisch wordt bewaakt en verbeterd. Wij verwachten dat de door ons gefinancierde zorgaanbieders in 2008 zijn gecertificeerd.

Bureau Jeugdzorg is allereerst gehouden aan de invoering in 2004 van het landelijk referentiewerkmodel in het kader van de Wet op de Jeugdzorg.

Met ingang van de nieuwe Wet zijn de instellingen verplicht om een kwaliteitsjaarverslag te maken. In overleg met de instellingen beziet de provincie of deze verslagen gecombineerd kunnen worden met het inhoudelijk jaarverslag.

Een apart punt van aandacht vormen pleegouders die naast begeleiding door de Voorziening voor Pleegzorg een landelijke organisatie hebben, de Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen. Deze vereniging stelt professionele krachten aan om met vrijwilligers i.c. pleegouders de kwaliteit van de pleegzorg te verhogen. De provincie sluit zich aan bij de landelijke afspraak om alle provincies te laten bijdragen aan deze ondersteuningsfunctie. De landelijke ontwikkelingen worden gevolgd.

Actie

- **de provincie ziet erop toe dat de instellingen vaststellen op welke wijze zij stapsgewijs toewerken naar certificering, met als einddatum 2008;**
- **de provincie bevordert dat de instellingen uiterlijk april 2005 een kwaliteitsverslag over het jaar 2004 aanleveren;**
- **Provinciale Staten stellen middelen beschikbaar voor de Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen.**

4.6 Toezicht op kwaliteit: Rijksinspectie Jeugdzorg

De inspectie Jeugdzorg heeft onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de indicatiestelling en de hulpverleningsplannen. Rapportage wordt begin 2005 verwacht.

Tussen inspectie, zorgaanbieders, BJZ en Provincie is overleg geweest over de effecten van de Wet op de Jeugdzorg en mogelijke knelpunten en oplossingsrichtingen.

Acties

- **de provincie bevordert dat aanbevelingen uit het rapport van de Inspectie worden uitgevoerd;**
- **het in 2004 geplande toezicht op crisisinterventie wordt begin 2005 uitgevoerd. De provincie vraagt hiervoor van de Inspectie een plan van aanpak;**

- **de provincie bevordert dat eventuele aanbevelingen uit het rapport over de crisisinterventie worden ingevoerd;**
- **de provincie bevordert dat BJJ de uitkomsten uit landelijk Toezicht op de Voogdij in het beleid verwerkt.**

4.7 Innovatief aanbod/ Experimenten

De ontwikkeling van innovatieve vormen van hulp, die beter aansluiten op de vraag, is een continu proces. Ook in Flevoland worden in dit opzicht tal van initiatieven genomen.

- “Hulp aan Huis” is in 2002 in Flevoland ontwikkeld. Dit project van drie jaar is gericht op intersectorale samenwerking & coördinatie van ambulant aanbod tussen de geestelijke gezondheidszorg, zorg voor lichtverstandelijk gehandicapten en jeugdhulpverlening. Bij positieve evaluatie gaat het project over in een programma Hulp aan Huis.
- Het “Zorg Nabij/ Raak” project is gestart (voorkomen, signaleren en vroeginterventie bij kindermishandelingen en versterken ketenzorg in dezen).
- Intersectorale zorgprogramma’s jeugdhulpverlening, jeugd-ggz en jeugd-lvg. De intersectorale stuurgroep zorgprogrammering stelde al eerder zorgprogramma’s samen voor kindermishandeling en ‘Druk t/m ADHD’
- Gezinscoaching. De Wet op de Jeugdzorg regelt gezinscoaching. De gezinscoach moet verschillende vormen van hulpverlening op elkaar afstemmen en waar nodig het gezin ondersteunen. Bij zware opgroei- en opvoedingsproblemen zorgt het Bureau Jeugdzorg ervoor dat er een gezinscoach komt. In lichtere gevallen is dat de taak van de gemeenten. Landelijk staat de verantwoordelijkheid voor deze taak nog ter discussie. Er lopen landelijke pilots en een provinciale pilot project RAAK/Zorg Nabij.
- Eigen kracht conferenties of familieberaad: bij eigen kracht wordt aan het begin van het zorgtraject het netwerk van de cliënt actief betrokken bij de zorg en begeleid. De autonomie van cliënten blijft hierbij leidend en de zorgswaarte kan daardoor afnemen. Bureau Jeugdzorg wordt gevraagd om in afstemming met algemene voorzieningen en zorgaanbieders in 2005 te experimenteren met eigen kracht conferenties en over de effectiviteit te rapporteren. Gezien de betrokkenheid van gemeentelijke voorzieningen zal in 2005 vastgesteld worden welke samenwerking en co-financiering noodzakelijk is om dit aanbod na 2005 voort te zetten. Wij stellen voor dit experiment middelen beschikbaar
- Omgangshuis: het “Omgangshuis” in Lelystad biedt de mogelijkheid aan gescheiden ouders om begeleidt te worden in de omgang met kinderen en het realiseren van een omgangsregeling. In dat verband worden ouders geregeld door de rechterlijke macht naar het “Omgangshuis” verwezen.
Bureau Jeugdzorg moest haar financiële bijdrage noodgedwongen uit dit initiatief terugtrekken. Het Leger des Heils en gemeenten willen het Omgangshuis met co financiering van de provincie continueren. Uitgaande van deze co- financiering stellen wij provinciale middelen beschikbaar.
- In het kader van de herinrichting van de provinciale Jeugdzorg en het “spreidingsplan” zal in 2005 met de extra rijksmiddelen geëxperimenteerd worden met nieuw effectief aanbod (zie 3.9 en 4.1)

Acties

- **de provincie stelt vast na evaluatie van het project ‘Hulp aan Huis’ of de ontwikkelde vorm van hulp in samenhang met het spreidingsplan onderdeel wordt/moet worden van regulier aanbod;**
- **de provincie bevordert dat de intersectorale zorgprogramma’s daadwerkelijk worden ingevoerd;**
- **de provincie stelt middelen beschikbaar voor experimenten met eigen kracht conferenties;**
- **de provincie stelt provinciale middelen beschikbaar voor co- financiering van het Omgangshuis.**

4.8 Samenhang met justitiële inrichtingen.

De justitiële jeugdinrichting RENTRAY heeft begin 2004 haar nieuwe vestiging geopend in Lelystad. Er zijn 134 gesloten plaatsen in gebruik genomen; 84 voor opvang, 50 voor behandeling. Er komen twee gesloten behandelgroepen voor licht verstandelijk gehandicapte meisjes. Er zijn tot nu toe weinig civielrechtelijke plaatsingen van Flevolandse jeugd geweest. Duidelijk is al wel dat na de indicatie van Bureau Jeugdzorg de centrale justitiële plaatsingscommissie in Den Haag uiteindelijk bepaalt waar in Nederland de jeugdige wordt geplaatst. Flevoland pleit ook hier voor een 'zo dicht mogelijk bij huis'-beleid.

Knelpunt is de doorstroming naar lichtere, open voorzieningen en vervolgens huisvesting van jeugdigen na afsluiting van de zorg. Gemeenten worden verzocht om voldoende huisvesting voor jeugdigen na afsluiting van de zorg in het lokaal jeugdbeleid op te nemen. Met name geldt dat voor Almere en Lelystad.

In het "spreidingsplan Jeugdzorg" moet de uitstroom van jeugdigen uit Rentray en de gevolgen voor het gewenste aanbod betrokken worden. (zie 4.1)

Acties

- **de provincie bespreekt met justitie waarom er zo weinig Flevolandse jongeren geplaatst worden in Rentray**
- **de provincie vraagt aan Almere en Lelystad om te bevorderen dat daadwerkelijk nieuwe zelfstandige huisvesting beschikbaar komt voor uitstromende jeugdigen uit de jeugdzorg**
- **bij vaststelling "spreidingsplan" wordt tevens het te ontwikkelen aanbod voor jeugdigen die Rentray verlaten, vastgesteld. Uitstromende jeugdigen van buiten de provincie die duurzaam verblijven in Flevoland komen in aanmerking voor jeugdzorg in Flevoland.**

5 Cliëntenbeleid en jongerenparticipatie.

Beleidskader 2005 – 2008

- Het beleid richt zich op versterking van de positie van de cliënt overeenkomstig de Wet op de Jeugdzorg.
- De zorg wordt vraaggericht verder ontwikkeld en de participatie van cliënten wordt beschreven in de zorgmodules van de aanbieders.
- De ZorgGebruikersBundeling voert in opdracht van de provincie overleg met en onderzoek uit bij de instelling of de zorg overeenkomstig de Wet wordt uitgevoerd.
- Overeenkomstig de Wet wordt de functie van Vertrouwenspersoon voortgezet en afhankelijk van extra middelen van het Rijk uitgebreid.
- Vanaf 2005 zal een onafhankelijke Klachtencommissie bij de zorginstellingen functioneren overeenkomstig de Wet
- Er wordt een plan van aanpak gemaakt door de ZGB om jongeren te laten deelnemen aan visievorming in de jeugdzorg.

De Wet op de Jeugdzorg versterkt de positie van de cliënt door de invoering van het recht op jeugdzorg. De vraag van de cliënt staat centraal. Bij de beoordeling van het verzoek om hulp moet niet alleen de ernst van het probleem centraal staan maar ook de vraag naar wat het gezin en de omgeving zelf aan kunnen (draagkracht). Een volwaardige deelname van kinderen, jongeren en hun opvoeders aan het hele proces van zorg is nodig. Zij moeten begrijpen wat er gebeurt, waarom iets gebeurt en wat er uiteindelijk bereikt kan worden.

5.1. Vraaggericht werken

De zorgaanbieders hebben reeds hun aanbod in zorgmodules beschreven. Voor 2005 wordt afgesproken dat de zorgaanbieders in hun beschrijving van zorgmodules (waar dat aan de orde is) een paragraaf wordt opgenomen waarin duidelijk wordt of en hoe bij deze module de inzet van familie, personen uit het sociaal netwerk en andere organisaties in zorg en welzijn geregeld is. Tevens wordt afgesproken dat de instellingen in individuele zorgplannen expliciet aangeven welke bijdrage van het cliëntsysteem zelf wordt verwacht in de aanpak van de zorgvraag.

Vanaf 2005 wordt de bijdrage van het cliëntsysteem door de instellingen op systematische wijze bijgehouden als onderdeel van het kwaliteitsbeleid en verantwoord in de jaarlijkse inhoudelijke verslaglegging.

Actie

- **de provincie draagt er zorg voor dat de zorgaanbieders de zorgmodules voorzien van een paragraaf over participatie van cliënten en andere betrokkenen.**

5.2. Vertrouwenspersoon

De nieuwe Wet schrijft voor dat cliënten van zowel Bureau Jeugdzorg als van de zorgaanbieders een beroep kunnen doen op een vertrouwenspersoon. Per 1 januari 2004 is uit de doeluitkering een vertrouwenspersoon aangesteld voor 24 uur per week. De vertrouwenspersoon doet dienst als aanspreekpunt voor cliënten en als klachtondersteuner en is gedetacheerd bij de ZorgGebruikersBundeling (ZGB). Aangezien de extra benodigde financiële middelen om de Wet op dit punt in haar volle omvang te kunnen uitvoeren door het Rijk nog niet zijn toegevoegd aan de doeluitkering, stelt de provincie zich op het standpunt de Wet minimaal uit te voeren.

Acties

- **we gaan de inzet van de wettelijk vereiste vertrouwenspersoon evalueren. Op grond van deze evaluatie stellen wij de gewenste ontwikkeling van deze functie vast**
- **de provincie draagt er zorg voor dat er binnen de beschikbare financiële middelen minimaal een vertrouwenspersoon voor zowel cliënten van Bureau Jeugdzorg als van**

de zorgaanbieders werkzaam is. Naarmate er meer middelen van het Rijk beschikbaar komen, kan het budget en daarmee de formatie en inzet van vertrouwenspersonen worden uitgebreid;

- de provincie stelt voor continuering van deze functie structureel 25.000 Euro beschikbaar uit de doeluitkering Bureau Jeugdzorg en structureel 25.000 Euro uit de doeluitkering zorgaanbod.

5.3. Klachtenondersteuning

Het klachtrecht verandert in de nieuwe Wet op de Jeugdzorg. De interprovinciale klachtencommissie wordt opgeheven en de interne klachtencommissies dienen omgevormd te worden tot onafhankelijke organen. Gezien de geringe schaalgrootte van de instellingen is door de instellingen en de ZorgGebruikersBundeling (ZGB) de mogelijkheid onderzocht of kan worden volstaan met een onafhankelijke klachtencommissie die onderscheiden werkt voor alle vier instellingen. Uit overwegingen van efficiency en bevorderen van rechtsgelijkheid heeft één onafhankelijke klachtencommissie onze voorkeur.

De vertrouwenspersoon biedt klachtenondersteuning aan cliënten.

Actie

- de provincie bevordert dat de instellingen en BJZ gezamenlijk één provinciale onafhankelijke klachtencommissie instellen.

5.4. Cliëntraden

Er wordt met wisselend succes gewerkt met cliëntraden in de instellingen. Vooral de motivatie van cliënten en de continuïteit behoeven voortdurend aandacht. De ZorgGebruikersBundeling wordt in staat gesteld om door middel van deskundigheidsbevordering aan cliënten de continuïteit van cliëntraden te vergroten.

Actie

- De provincie ziet erop toe dat de instellingen zorgdragen voor het instellen en instandhouden van een cliëntenraad.
- De provincie vraagt de ZorgGebruikersBundeling (ZGB) om een rapportage over de stand van zaken met betrekking tot de cliëntraden.
- De provincie stelt aan de ZorgGebruikersBundeling middelen ter beschikking in 2005 voor deskundigheidsbevordering cliëntraden

5.5. ZorgGebruikersBundeling

De ZorgGebruikersBundeling (ZGB) is het gebruikersplatform Jeugdzorg waaraan de provincie toetst of het te voeren beleid vanuit cliëntperspectief acceptabel is. De ZGB voert in opdracht van de provincie overleg met en onderzoekt bij instellingen of het recht op zorg en de zorg zelf overeenkomstig de wet worden uitgevoerd. Zo heeft de ZGB in 2004 de stand van zaken beschreven rond info-materiaal voor cliënten, cliëntraden en klachtenondersteuning. De vertrouwenspersoon is gedetacheerd bij de ZGB in Lelystad.

De ZGB functioneert als intermediair voor cliënten op alle door de wet aangewezen punten voor versterking van de positie van de cliënt

De vertrouwenspersoon registreert en rapporteert aan de ZGB hoeveel en bij welke instelling cliënten klachtenondersteuning ontvangen.

De ZGB onderzoekt of het (herziene) informatiemateriaal van de instellingen voldoet aan de nieuwe eisen in de wet.

De ZGB vaardigt twee cliënten als provinciale vertegenwoordigers af naar de nog in te stellen landelijke cliëntenraad. In september 2004 wordt hiervoor een landelijk voorstel verwacht.

Actie

- de provincie vraagt de ZGB een rapportage over de vorderingen met betrekking tot cliëntenbeleid, klachtenondersteuning, etc.

5.6. Jongerenparticipatie

Er is een voorzichtig begin gemaakt met jongerenpanels in Flevoland. In 2004 wordt aan de hand van landelijke voorbeelden nader onderzocht welke mogelijkheden er nog meer zijn en waar die al met succes worden toegepast.

Jongeren participeren in de beleidsvoorbereiding van de jeugdzorg middels onderzoek, forums, Internet en dergelijke. Dit heeft vooral een relatie met het Jeugdbeleid van de provincie.

Actie

- **de provincie vraagt de ZorgGebruikersBundeling (ZGB) een voorstel uit te werken om jongeren daadwerkelijk te laten deelnemen aan visievorming in de jeugdzorg.**

5.7 Publiciteitsprotocollen.

Jeugdzorg is een publiciteitsgevoelig terrein gelet op de aard van de problematiek.

Actie :

- **de provincie ziet erop toe dat het Bureau Jeugdzorg en de zorgaanbieders over protocollen beschikken over communicatie met de media bij incidenten.**

6. Financiering provinciale Jeugdzorg

Inleiding

Het financiële kader, waarbinnen het uitvoeringsprogramma 2005 moet worden gerealiseerd, is op dit moment nog slechts schetsmatig aan te geven. De Rijksoverheid moet voor een aantal activiteiten de normbedragen immers nog vaststellen. Bezuinigingsvoornemens uit het Regeerakkoord zijn bovendien nog volop in discussie.

Wij gaan voor de te ontvangen bedragen vooralsnog uit van het "Concept eindversie Landelijk Beleidskader". In afwachting van de definitieve versie, moet er bij de genoemde bedragen een voorbehoud worden gemaakt.

Als bijlage is het –gewijzigde- productblad "Uitvoeren Wet op de Jeugdzorg" van de provinciale begroting toegevoegd.

6.1 De financieringsstructuur

6.1.a. Landelijke doeluitkeringen

De provincie ontvangt tot en met 2004 rijksmiddelen van VWS in de vorm van een doeluitkering. Uit deze doeluitkering jeugdzorg, subsidieert de provincie zowel het Bureau Jeugdzorg als de zorgaanbieders. Het Bureau Jeugdzorg ontvangt daarnaast nog subsidie van het Ministerie van Justitie voor de justitietaken (voogdij, gezinsvoogdij, jeugdreclassering).

Met de invoering van de Wet op de Jeugdzorg per 2005 gaat de financieringsstructuur van de Jeugdzorg ingrijpend veranderen. De middelen van het Ministerie van Justitie worden samen met de financiële middelen van het Ministerie van VWS, aan de provincie toegekend. Het Ministerie van VWS draagt zorg voor de betaling van de twee financieringsstromen aan de provincie. Dit zal plaatsvinden in de vorm van twee doeluitkeringen: één doeluitkering voor het Bureau Jeugdzorg en één doeluitkering voor het zorgaanbod. Deze doeluitkeringen zijn geoormerkt.

De besteding van beide doeluitkeringen mogen in het jaar van beschikbaarstelling niet onderling worden uitgewisseld. Eventueel overtollige middelen worden wel zonder oormerk in de voorziening jeugdzorg gestort. Bestedingen uit de voorziening jeugdzorg moeten plaatsvinden aan een van beide doeleinden waarvoor de middelen zijn verstrekt.

De doeluitkering Bureau Jeugdzorg bestaat dan uit vier componenten:

1. Een bedrag voor taken die worden uitgevoerd in het kader van de gezinsvoogdij en jeugdreclassering. Dit bedrag wordt bepaald door de normbedragen voor deze taken te vermenigvuldigen met het aantal minderjarigen waarvoor men deze taken heeft uitgevoerd. Deze component kwam voorheen van het Ministerie van Justitie;
2. Een bedrag voor de toegangstaken (jeugdhulp). Dit bedrag is gelijk aan de besteding van de provinciale doeluitkering aan de toegangstaken in het jaar voorgaand aan het jaar waarin de Wet op de Jeugdzorg in werking treedt, i.c. 2004;
3. Een bedrag voor indicaties voor Jeugd-GGZ. Met de invoering van de nieuwe Wet op de Jeugdzorg gaat het Bureau Jeugdzorg ook de indicaties voor de jeugd- GGZ verzorgen. Hiervoor worden landelijk extra middelen ter beschikking gesteld (25 mln. euro).
4. Een bedrag voor de jeugdbeschermingstaken die tot inwerkingtreding van de wet door de Raad van de Kinderbescherming werden uitgevoerd.

De *doeluitkering zorgaanbod* is een ongedeeld budget, dat door de provincie besteed moet worden aan de zorgaanbieders in Flevoland. Hieraan worden extra middelen toegevoegd die op basis van het Hoofdlijnenakkoord van het Kabinet Balkenende 2 beschikbaar zijn gesteld.

6.1.b Intensiveringen jeugdhulpverlening en jeugdbescherming.

Het Kabinet Balkenende 2 heeft in het Hoofdlijnenakkoord, voor de jeugdzorg extra middelen beschikbaar gesteld. Het betreft € 11,7 miljoen in 2004, oplopend tot € 39,4 miljoen in 2007 op de begroting van VWS. Deze middelen zijn bestemd voor het wegwerken van de wachtlijsten in de jeugdzorg.

Het is de bedoeling om vanaf 2007 de omvang van de doeluitkeringen niet meer te laten bepalen op historische basis maar op basis van prestaties (kostprijs per zorgseenheid (p) x aantal zorgseenheden (q)).

Met opmaak: Lettertype: Niet Vet

Met opmaak: paragraaf nivo 1.2.3,
Regelafstand: Exact 12 pt

6.1 c. Provinciale middelen

De provincie heeft de afgelopen jaren uit eigen middelen bijgedragen aan versterking van de Jeugdzorg

- De provincie heeft overeenkomstig het college akkoord incidenteel middelen beschikbaar gesteld voor specifieke doelstellingen. In 2004 is en in 2005 wordt hieruit een groot aantal initiatieven, projecten en ook reguliere taken gefinancierd (vastgesteld in het beleidskader 2004 – 2007).
- De provincie levert ook structureel een bijdrage aan de versterking van de jeugdzorg.
- G.S. hebben het voornemen om aan Provinciale Staten voor te stellen om voor het jaar 2006 € 1 miljoen toe te voegen aan de egaliseriereserve Jeugdzorg .

Aangezien de rijksoverheid de verantwoordelijkheid heeft voor de bekostiging van de Jeugdzorg beschouwen wij de provinciale bijdragen als een tijdelijke co-financiering voor knelpunten in de Jeugdzorg. Wij zullen ons tot aan een daadwerkelijke verzilvering van het "Recht op Jeugdzorg" blijven inzetten voor aanvullende financiering door de betrokken ministeries van de Jeugdzorg in Flevoland.

6.1.d Voorziening jeugdzorg/provinciale egaliseriereserve.

Tot en met 2004 werden alle middelen, die in enig jaar niet werden benut, gestort in de voorziening jeugdzorg. Indien in enig jaar meer wordt uitgegeven dan beschikbaar is, wordt dit gedekt door een onttrekking aan deze voorziening. De voorziening is tot en met 2004 opgebouwd uit zowel rijksmiddelen, als provinciale middelen.

Voorgesteld wordt om deze voorziening jeugdzorg te splitsen in een voorziening jeugdzorg rijksmiddelen), en een egaliseriereserve jeugdzorg (provinciale middelen). Hierdoor wordt de inzichtelijkheid vergroot. Daarnaast moet op basis van het Tijdelijk besluit uitkeringen jeugdzorg de genoten rente van de voorziening jeugdzorg aan de voorziening worden toegevoegd, terwijl op het provinciale deel het eigen beleid van toepassing is.

6.2. Financieel meerjarencader

De omvang van de middelen, die we van het Rijk ontvangen, groeit in 2005 aanzienlijk: van 21.4 miljoen naar 25.7 miljoen. Voor het overgrote deel wordt dit veroorzaakt door het feit dat tot en met 2004 het budget voor Voogdij en Gezinsvoogdij door het Ministerie van Justitie rechtstreeks beschikbaar werd gesteld aan het Bureau Jeugdzorg. Vanaf 2005 wordt dit budget toegevoegd aan de doeluitkering Bureau Jeugdzorg, waarover de provincie het beheer voert. In de onderstaande tabel staat het overzicht van de beschikbare middelen. De beschikbare provinciale middelen zijn bij de beschikbare middelen (doeluitkeringen) van het Rijk opgeteld.

	2004	2005	2006	2007	2008
Totaal beschikbaar	23.501.753	27.575.197	27.997.797	26.721.897	26.721.897

6.3 Nieuw Beleid 2005

Invoering van de nieuwe wet- en regelgeving en herstructurering van het stelsel is een veelomvattend proces. Om in dit proces bestuurlijke slagkracht te waarborgen en desgewenst ontwikkelingen daadkrachtig te kunnen faciliteren zijn middelen gereserveerd. De middelen worden ingezet voor verschillende in dit Beleidskader beschreven doeleinden / activiteiten. Tevens houden wij bij de implementatie van het nieuwe wettelijke kader rekening met uitgaven voor ICT en Proces en Bestuurskosten. In 2004 komt de projectgroep automatisering van de verschillende instellingen met een rapportage aangaande de ontwikkelingen en knelpunten in de ICT. We zullen deze rapportage plaatsen in het licht van de landelijke ontwikkelingen op dit gebied en dan bepalen welke bijdrage noodzakelijk is.

Proces- & bestuurskosten hebben betrekking op onder andere de stuurgroep 'Implementatie Wet op de Jeugdzorg', externe advisering en uitvoeren van onderzoek, projecten en experimenten.

7. Risicoparagraaf

Jeugdzorg is wettelijk en financieel gezien een van de belangrijkste kerntaken van de provincie. Uit de Wet op de Jeugdzorg vloeit - ten opzichte van de huidige situatie - een fors aantal wijzigingen voort in taken en subsidiestructuren van uitvoerende organisaties, de provincie en het Rijk. De Wet op de Jeugdzorg met de uit deze wet voortvloeiende beleidsmatige en financiële taken en verantwoordelijkheden leidt tot meer (financiële) risico's.

In het eerste deel van dit hoofdstuk worden de financiële risico's beschreven die zijn geïnventariseerd op basis van verwachtingen ten aanzien van de ontwikkelingen in de jeugdzorg. Vervolgens geven we aan welke maatregelen we voorstellen om met deze risico's om te gaan.

7.1 Inventarisatie risico's

7.1.1 Aanspraak op jeugdzorg

In de Wet op de Jeugdzorg is het recht op jeugdzorg geregeld. In beginsel betekent dit dat wachtlijsten in de jeugdzorg niet acceptabel zijn. De provincie is er verantwoordelijk voor dat er een genoegzaam aanbod aan jeugdzorg wordt geboden, welke aansluit op de vraag. De provincie kan er door cliënten op worden aangesproken als zorg niet binnen acceptabele termijn wordt geboden. Als het financiële kader onvoldoende ruimte biedt om het aanbod aan te laten sluiten op de vraag, loopt de provincie financieel risico. Dit zal met name in 2005 en 2006 het geval zijn omdat dan de nieuwe financieringssysteem nog niet van kracht is. In 2007 vindt de financiering plaats op basis van het aantal vastgestelde zorgaanspraken.

Overigens wordt in het algemeen niet verwacht dat er geen wachttijden meer zullen voorkomen in de jeugdzorg. Het Kabinet gaat er wel van uit dat op basis van de huidige behoefte, de wacht- en doorlooptijden uiterlijk in 2007 tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden teruggebracht. De aanspraken worden wel meteen in volle omvang geïntroduceerd, hoewel zij soms slechts op termijn tot gelding kunnen worden gebracht. Op deze wijze zal de indicatie dan plaatsvinden op basis van de werkelijke behoefte van de cliënt en niet op basis van het aanwezige aanbod. Als op deze manier wordt geïndiceerd, zal uit de som van de indicatiebesluiten blijken wat de behoefte is aan jeugdzorg waarop aanspraak bestaat. Op basis van deze werkelijke behoefte kunnen provincies de zorg plannen en zal er een omslag komen tot een vraag gestuurd stelsel.

7.1.2 De specifieke Flevolandse situatie.

Het Rijk heeft het door haar berekende relatieve tekort als uitgangspunt genomen ter berekening van de situaties van provincies. (Het relatieve tekort is het verschil tussen de gewenste doeluitkering op basis van demografische ontwikkelingen en de huidige doeluitkering).

Flevoland staat er voor de komende jaren op basis van dit relatieve tekort in vergelijking met andere provincies niet ongunstig voor. Desalniettemin blijft er sprake van een tekort aan middelen voor de Jeugdzorg.

7.1.3 Gemeentelijk aanbod

Tussen VNG, IPO en Rijk zijn afspraken gemaakt over de functies die op gemeentelijk niveau in aansluiting op de jeugdzorg moeten worden uitgeoefend. (Zie het hoofdstuk "Lokaal Jeugdbeleid"). De provincie moet in haar beleidskader jeugdzorg concrete afspraken met de gemeenten vastleggen. Deze afspraken bevatten enerzijds de inzet van Bureau Jeugdzorg met betrekking tot de aansluitingstaken zoals bijvoorbeeld de deelname aan zorgstructuren en anderzijds het aanbod van zorg op lokaal niveau.

Om de positie van het gemeentelijke jeugdbeleid ten opzicht van de provinciaal gefinancierde jeugdzorg te verduidelijken is vastgesteld welke functies minimaal op lokaal niveau aanwezig moeten zijn.

Voor versterking van het preventieve gemeentelijke jeugdbeleid stelt het Rijk extra middelen beschikbaar ad € 3.4 mln in 2004 tot € 15 mln vanaf 2007. Deze middelen zijn vooralsnog in 2004 en 2005 beschikbaar gesteld voor de G4 gemeenten. Tevens is door het Rijk met de VNG de afspraak gemaakt dat een ondersteuningstraject voor gemeenten zal worden ingericht. Op dit moment vindt onderzoek plaats of de gemeentelijke taken in een wettelijk kader moeten worden ondergebracht.

7.1.4 Uitbreiding taken Bureau Jeugdzorg.

Door de financiële problemen bij Bureau Jeugdzorg, is er door het bestuur van het Bureau Jeugdzorg een sanering en herstructurering van de organisatie op gang gebracht. Het bestuur heeft ons gemeld dat de huidige structuur en de financiële situatie nog kwetsbaar is.

De problemen doen zich vooral voor bij de justitiële taken van Bureau Jeugdzorg. Anderzijds worden de taken van het Bureau Jeugdzorg op basis van de Wet op de Jeugdzorg uitgebreid. De uitbreiding van taken van Bureau Jeugdzorg gaat gepaard met een uitbreiding van het totale budget. Hierdoor wordt de schaalgrootte en daarmee de verhouding tussen overheadkosten en 'productie'-kosten gunstig beïnvloed.

7.1.5. Informatieprotocol

Een apart hoofdstuk vormt de verplichting van Bureau Jeugdzorg, gegevens aan GS te leveren om de provincie in staat te stellen een samenhangend beleid tot stand te brengen ten aanzien van de in de wet genoemde jeugdzorg en de zorg waarop als gevolg van de AWBZ aanspraak bestaat. In het Besluit Beleidsinformatie jeugdzorg is geregeld, welke gegevens nodig zijn, wie de gegevens verzamelt en bewerkt en welke gegevens mogen worden verstrekt. Onderdeel hiervan vormt het rapportageformat beleidsinformatie, welke de volgende gegevens bevat:

- a. het aantal aanmeldingen;
- b. het aantal indicatiebesluiten;
- c. doorlooptijd tussen aanmelding en eerste indicatiebesluit;
- d. verleende zorg per cliënt;
- e. wachttijden aantal cliënten voor wie zorg is aangevraagd
- f. aantal wachtenden op geïndiceerde zorg op peildatum en
- g. de wachttijd

Om deze gegevens te kunnen leveren, dient de automatisering goed op orde te zijn. Landelijk en ook bij Bureau Jeugdzorg Flevoland was dat in 2004 nog niet het geval.

Investerings in automatisering dienen noodgedwongen een hoge prioriteit te krijgen, omdat de te verzamelen gegevens van vitaal belang zijn voor het beleid van de provincie. Automatiseringskosten leiden vaak tot aanzienlijke overschrijding van de raming. De provincie kan hier een beperkte bijdrage aan leveren.

7.1.6 Subsidiëring op basis van kostprijsseenheden.

Voor de subsidiëring van het zorgaanbod ontvangt de provincie een uitkering van het Rijk. Deze uitkering zal na 2006 worden gebaseerd op de te verwachten geïndiceerde bekostigingseenheden vermenigvuldigd met een landelijke normprijs. Deze eenheden worden landelijk vastgesteld en omschreven en vormen daarmee de ook bij de provinciale subsidiëring te hanteren eenheden. Met de invoering van de wet wordt onder meer beoogd te komen tot meer marktwerking in het zorgaanbod, onder meer om te komen tot een zo doelmatig en effectief mogelijk zorgaanbod. In verband hiermee zijn de landelijke normprijzen voor de te leveren bekostigingseenheden niet bindend voor de te hanteren prijzen bij de subsidiëring hiervan door de provincie. Ook kunnen de uiteindelijk door de provincie gehanteerde tarieven per zorgaanbieder verschillen. Hiermee wordt een prikkel voor een zo efficiënt mogelijke uitvoering van zorg gerealiseerd.

In de subsidieaanvraag geeft de zorgaanbieder aan voor welke bekostigingseenheden deze subsidie wordt aangevraagd. Tevens geeft de zorgaanbieder aan voor hoeveel van de onderscheiden bekostigingseenheden subsidie wordt aangevraagd en welke prijs per bekostigingseenheid hij aanvraagt. Daarmee heeft de aanvraag het karakter van een offerte. Op basis van deze subsidieaanvraag en het inzicht in de benodigde zorg, bepaalt de provincie welke en hoeveel bekostigingseenheden zij wenst in te kopen bij de zorgaanbieder en tegen welke prijs. Deze hoeft uiteraard niet gelijk te zijn aan de prijs die de zorgaanbieder in de aanvraag heeft opgenomen.

7.1.7 Exploitatie-problemen

Door voorziene en onvoorziene oorzaken kunnen bij instellingen de structurele uitgaven de inkomsten overschrijden. Dit kan organisatorische en financiële instabiliteit veroorzaken.

Deze kunnen nog worden versterkt door de wijzigingen die de jeugdzorginstellingen doormaken door invoering van de Wet op de Jeugdzorg.

Wij zullen daarom voortdurende waakzaamheid moeten betrachten ten aanzien van de beheersing

van geplande prestaties en uitgaven.

7.1.8 Provincie en Rijk

Het Rijk heeft op macro niveau de verantwoordelijkheid voor het stellen van beleidsmatige en financiële randvoorwaarden bij het functioneren van het stelsel van jeugdzorg

De provincies en grootstedelijke regio's zijn op grond van de wet, binnen het kader dat door het Rijk is vastgesteld, volledig verantwoordelijk voor de uitvoering van de provinciale jeugdzorg, zowel beleidsmatig als financieel.

In het provinciale beleidskader jeugdzorg moeten de provincies aangeven op welke wijze zij willen voorzien in het realiseren van aanvaardbare wachtlijsten via doelmatigheidswinst en de inzet van extra middelen. Hierin zullen wij moeten aangeven welke afspraken hierover zijn gemaakt met het Bureau Jeugdzorg en de zorgaanbieders maar ook met de gemeenten over hun bijdragen hierin.

Voor Flevoland, met haar kleine maar snelgroeiende bevolking, geeft de P X Q systematiek op basis van

T – 2 een financieel risico. De doeluitkering zal met ingang van 2007 volgens deze methode gebaseerd zijn op een niet actuele verwachting van de productie.

Bij het Rijk zal worden aangedrongen op het verdisconteren van de groei in de vaststelling van de doeluitkering. De Wet op de Jeugdzorg biedt die mogelijkheid.

7.1.9 Verbetering in de efficiency en effectiviteit in het jeugdzorgstelsel.

De provincie heeft de wettelijke verplichting om in het uitvoeringsprogramma op te nemen welke maatregelen getroffen zijn en worden om de efficiency en effectiviteit in het jeugdzorgstelsel te vergroten. In deze paragraaf wordt in 15 maatregelen beschreven op welke wijze de financiële risico's zoals deze in de voorgaande paragrafen zijn beschreven, beperkt en beheerst kunnen worden.

Een deel van de maatregelen zal in samenwerking met het Rijk en overige provincies worden ontwikkeld en uitgevoerd. (Maatregel 1)

Een deel van de maatregelen is al in 2004 opgestart. (Maatregelen 2, 8 en 10). Ten slotte zal een deel van de maatregelen in 2005 worden uitgevoerd. (Maatregelen 5,6,7,9 tot en met 15).

7.2 Algemene maatregelen om genoemde risico's te beheersen

7.2.1 Maatregel 1

Monitoren financieel kader Wet op de Jeugdzorg ter verbetering van de doelmatigheid en effectiviteit landelijk en per provincie.

Een van de afspraken die door Rijk en IPO in het bestuursakkoord zijn vastgelegd betreft de gezamenlijke uitwerking van een monitor om de vraagontwikkeling en doelmatigheidsontwikkeling van de jeugdzorg te volgen. Deze monitor moet worden geïmplementeerd op landelijk en provinciaal niveau. Het doel van de monitor is dat landelijk en provinciaal een beeld wordt verkregen van de ontwikkeling van vraag en aanbod van jeugdzorg en de doelmatigheid van de jeugdzorg in relatie tot de beschikbare middelen. Belangrijk hierbij is de beschikbaarheid van kwalitatief goede en betrouwbare informatie. Mogelijk zal de beleidsinformatie (zie paragraaf 2.3 informatieprotocol) nog ontoereikend zijn en zullen er nog nieuwe indicatoren moeten worden ontwikkeld.

7.2.2 Maatregel 2

Voortzetten activiteiten extern adviesbureau ter verbetering van doelmatigheid en effectiviteit van de Jeugdzorg in Flevoland.

Op grond van het collegeakkoord heeft PS in 2004 middelen beschikbaar gesteld ter verbetering van de doelmatigheid en effectiviteit in het jeugdzorgstelsel in Flevoland. Een extern bureau heeft opdracht gekregen te onderzoeken hoe wij er nu voorstaan en welke maatregelen moeten worden getroffen om verbeteringen te realiseren. De werkzaamheden van het adviesbureau worden in 2005 voortgezet conform het vastgestelde plan van aanpak.

7.2.3 Maatregel 3

Nader analyseren van vraag / aanbodontwikkeling en noodzakelijke middelen voor Jeugdzorg Flevoland.

De huidige doeluitkering is gebaseerd op historische budgetten en enige extra door het Rijk beschikbaar gestelde middelen. In het landelijke bestuurlijk overleg tussen het Rijk en het IPO is afgesproken dat we het met deze beschikbare middelen t/m 2008 moeten doen. Er is ook afgesproken dat provincies zich inspannen om met dezelfde hoeveelheid middelen meer jeugdigen te helpen. Er is een landelijke monitor om onder meer de vraag, aanbod en wachtlijstontwikkeling te bepalen. Uit landelijk IPO en VWS onderzoek in 2003 is echter komen vast te staan dat er substantieel meer middelen voor Jeugdzorg nodig zijn dan heden beschikbaar (zie beleidskader 2004 – 2007). Flevoland zal gezien haar groeisituatie, beperkte reserves en kwetsbare voorzieningen extra alert zijn op de ontwikkeling van de vraag versus de ontwikkeling van het aanbod en de daarvoor noodzakelijke middelen. Het ligt voor de hand dat Flevoland bij invoering van de financieringssystematiek (PXQ) de minister zal verzoeken om (c.f. de Wet op de Jeugdzorg) de omvang van de doeluitkering vast te stellen met in achtname van de geprognosticeerde groei in Flevoland.

7.2.4 Maatregel 4

Nadere analyse van effecten demografische ontwikkeling Flevoland op kostenontwikkeling Jeugdzorg.

Wij zullen blijvend aandacht vragen bij het Rijk voor het conflict dat ontstaat door het gegeven dat de hoogte van de doeluitkering wordt bepaald op basis van de gerealiseerde productie van twee jaar (T-2) eerder dan het jaar van uitkering.

Alleen indien aannemelijk kan worden gemaakt dat de te verwachten productie aanmerkelijk hoger zal zijn, kan het Rijk op grond hiervan de doeluitkering verhogen.

Op dit moment is geprognosticeerd dat jaarlijks het aantal jeugdigen tot en met 17 met 1660 toeneemt. Ca. 5% doet een beroep op jeugdzorg, waarvan ca. 35% à 40% wordt geïndiceerd. De kosten per indicatie bedragen gemiddeld ca. € 30.000. Dit zou resulteren in een tekort van de doeluitkering van ca. € 1 mln. per jaar.

Dit is een zeer grove benadering van het mogelijke tekort ten gevolge van de groei van het aantal jeugdigen in relatie met de financieringssystematiek van het Rijk. Er moet een deugdelijk rekenmodel worden ontwikkeld, waarin wordt gespecificeerd hoe groot de financiële consequentie hiervan zal zijn. Dit rekenmodel moet jaarlijks worden geactualiseerd en in het beleidskader en uitvoeringsprogramma's worden opgenomen (zie ook 7.2.3).

Op grond van de demografische ontwikkelingen tussen de jaren T en T-2, zullen wij worden geconfronteerd met een structureel tekort aan financiële middelen. Als het Rijk niet bereid is om in dit tekort te voorzien, zijn keuzes ten aanzien van het kwaliteits- of kwantiteitsniveau niet te voorkomen.

7.3 Maatregelen ten aanzien van Bureau Jeugdzorg

7.3.1 Maatregel 5

Invoeren rapportage format beleidsinformatie.

Er dient een informatieprotocol - provincies/ bureaus jeugdzorg - en een rapportageformat voor de door bureaus jeugdzorg aan te leveren gegevens te worden opgesteld. Daarin wordt geregeld welke plannings- en sturingsinformatie Bureau Jeugdzorg moet leveren. Dit zal in ieder geval de gegevens moeten bevatten die wij aan het Rijk moeten leveren, aangevuld met onze eigen informatiebehoefte. Gebruik zal worden gemaakt van het landelijke model "provinciaal rapportageformat" dat is opgesteld door een werkgroep bestaande uit medewerkers van provincies, IPO, bureaus jeugdzorg, MO groep en Ordina.

7.3.2 Maatregel 6

Zorgdragen voor de levering van tijdige, juiste en volledige beleidsinformatie.

De verplichting tot het leveren van juiste, tijdige en volledige gegevens wordt geregeld in het informatieprotocol provincie - Bureau Jeugdzorg en zal in de beschikkingen van de overige te leveren partijen worden opgenomen. Hierbij moet worden overwogen welke sancties van toepassing moeten zijn, indien niet aan deze verplichting wordt voldaan. Ook dit wordt in de beschikkingen tot subsidieverlening vastgelegd.

7.3.3 Maatregel 7

Borging integriteit en betrouwbaarheid beleidsinformatie.

In het protocol moeten afspraken worden opgenomen over de borging van de integriteit en betrouwbaarheid van de geregistreerde en verstrekte gegevens.

Instrumenten die in dit kader gebruikt kunnen worden zijn:

- a. certificering c.q. jaarlijkse controle van de gehanteerde kwaliteitssystemen (informatiesystemen en de administratieve procedures) ingericht rond de registratie, verwerking en verstrekking van gegevens;
- b. een jaarlijks te overleggen verklaring van de accountant over de juistheid van de verstrekte gegevens;
- c. steekproeven.

Het Rijk stelt middelen beschikbaar om het informatiesysteem van Bureau Jeugdzorg in te richten. Deze ontwikkeling zullen wij volgen.

7.4 Maatregelen met betrekking tot zorgaanbieders en zorgaanbod.

7.4.1 Maatregel 8

Implementeren "Spreidingsplan" .

In 2004 is door de zorgaanbieders en Bureau Jeugdzorg een spreidingsplan opgesteld, waarin ons wordt geadviseerd, welk beleid ten aanzien van zorgaanbod zou moeten worden ontwikkeld om een zo goed mogelijk antwoord te bieden op de te verwachten vraag. Na onze vaststelling van het plan zal gedurende het ontwikkelingstraject en bij de beoordeling van het resultaat nadrukkelijk worden nagegaan of er rekening is gehouden met het doelmatigheidsaspect. Voordat het plan wordt geïmplementeerd zal het - onder meer - getoetst worden op efficiency en effectiviteit. Deze maatregel maakt deel uit van het herstructureringstraject. (Zie maatregel 2) Wij zullen de 1 miljoen euro welke wij in 2006 incidenteel beschikbaar stellen voor Jeugdzorg inzetten om de implementatie van het "Spreidingsplan Jeugdzorg Flevoland" en maatregelen voor het efficiënter en vraaggericht inrichten van de Jeugdzorg te faciliteren. In het Provinciaal Uitvoeringsprogramma Jeugdzorg 2006 zullen wij hiertoe nader beleid vaststellen.

7.4.2 Maatregel 9

Ombouwtraject naar een nieuw financieringssysteem.

Dit ombouwtraject vergt een stappenplan voor de uitvoering. Nagegaan moet worden hoe de nieuwe bekostigingseenheden die Deloitte & Touche hebben ontwikkeld, zich verhouden tot de huidige basis voor subsidiëring: de normvarianten. Daarna moet in een stappenplan worden uitgewerkt op welke wijze wij dit ombouwtraject gaan realiseren.

7.4.3 Maatregel 10

Innovatie in de jeugdzorg

VWS heeft het voornemen om te komen tot een infrastructuur voor kennismanagement. De doelstelling is: het ontwikkelen van criteria voor effectiviteit, verspreiding van de kennis en het initiëren van nieuw onderzoek, onder meer door het verzamelen van kennis en het voor de praktijk toegankelijk maken van deze kennis. De databank is nog niet beschikbaar, maar wel is er al informatie over goede voorbeelden van zorgaanbod, waarvan is vastgesteld dat deze leiden tot een grotere doelmatigheid en/of effectiviteit in de jeugdzorg. VWS faciliteert initiatieven om doorbraakprojecten ook voor de jeugdzorg mogelijk te maken en goede voorbeelden van innovatieve jeugdzorg te inventariseren. De provincie kan hierop aansluiten door zich goed op de hoogte te stellen van ontwikkelingen op dit terrein en hierop subsidiebeleid te ontwikkelen. Dit betekent bijvoorbeeld dat er bij uitbreiding van zorgaanbod ook wordt nagegaan of innovatie mogelijk is.

7.5 Maatregelen om in te kunnen grijpen als het fout gaat.

7.5.1 Maatregel 11

Beleid aangaande wachtlijsten.

Er moet een systeem worden ontwikkeld, waarmee binnen korte termijn kan worden geanalyseerd wat de oorzaak is van het ontstaan van wachtlijsten en wat de oplossingen kunnen zijn. Bij gelijkblijvende capaciteit en doorstroomtijd zal een toename van de instroom leiden tot wachtlijsten. De problemen kunnen dan worden opgelost door ofwel de capaciteit te verhogen of de doorstroom te versnellen. Men zou ook de doorstroom kunnen verhogen door goedkopere methodieken toe te passen, waardoor meer cliënten door hetzelfde aantal hulpverleners geholpen kunnen worden. Een andere oplossing zou kunnen zijn het terugdringen van de instroom. In het geval van de jeugdzorg betekent dit meestal het versterken van de voorliggende voorzieningen. Voor de uitwerking van dit beleid worden de resultaten uit het herstructureringstraject afgewacht.

7.5.2 Maatregel 12

Flexbudget

Met opmaak

Gelet op de krapte in ons budget, zullen wachtlijsten voorlopig onontkoombaar zijn. Een deel van de doeluitkering kan worden benut als subsidie voor zorg aan jeugdigen op wachtlijsten aan zorgaanbieders. Omdat zorgaanbieders in beginsel zullen worden gesubsidieerd op basis van de te leveren zorgeenheden, zal het voorgenomen wachtlijstaanbod nauwkeurig moeten worden omschreven in kosten en productie per eenheid. Daarnaast wordt er in de begroting een bedrag opgenomen, om snel in te kunnen zetten bij calamiteiten en ten behoeve van hoogst noodzakelijke buitenregionale plaatsingen. De inzet hiervan wordt aan nog nader vast te stellen strikte voorwaarden verbonden.

7.6 Toetsing en beoordeling subsidieaanvragen.

7.6.1 Maatregel 13

Databank met verzamelde gegevens over kostprijzen in de jeugdzorg

Er moeten gegevens worden verzameld en geregistreerd waarmee op systematische wijze inzicht kan worden verkregen in kostprijzen, salarissen, kengetallen, productiegegevens etc. in de jeugdzorg. Het is nadrukkelijk de bedoeling van de wet dat er een inkooprelatie ontstaat met de zorgaanbieders.

Hiervoor is het nodig bij onderhandelingen goed beslagen ten ijs te komen.

Ook als er een subsidieaanvraag is, of men wil inspelen op wijzigingen in de vraag, moeten wij snel in staat zijn, hier een gefundeerd goed te onderbouwen oordeel over te geven. Ook gegevens van buiten de provincie zullen in een dergelijke databank worden opgenomen. In 2005 zal met de opbouw van een "databank" worden gestart.

7.6.2 Maatregel 14

Ongewenste tussentijdse ontwikkelingen in het veld.

Om financiën zo doelmatig en effectief mogelijk in te zetten zullen de ontwikkelingen die zich in het veld voordoen op de voet moeten kunnen worden gevolgd. Wij kunnen ons bijvoorbeeld niet permitteren dat activiteiten waarvoor subsidie is verstrekt, om onduidelijke redenen niet worden uitgevoerd, terwijl elders wellicht wachtlijsten ontstaan.

In de nieuwe vast te stellen subsidieverordening zal daarom worden opgenomen dat stagnatie in de uitvoering van gesubsidieerde activiteiten, onmiddellijk moet worden gemeld bij de provincie. Tevens dient men dan aan te geven welke maatregelen men voornemens is te treffen. Pas na instemming van de provincie, mag men deze maatregelen uitvoeren.

7.6.3 Maatregel 15

Toetsing gesubsidieerde organisaties.

In 2004 is beleid ontwikkeld om het toezicht op gesubsidieerde (jeugdzorg)organisaties te intensiveren. Dit zal worden vastgelegd in een nieuwe vast te stellen subsidieverordening jeugdzorg.

Een aantal onderdelen hiervan is al bij de betreffende onderwerpen aan de orde geweest. Naast de al genoemde onderdelen zal in de subsidieverordening tevens de verplichting worden vastgelegd dat de accountantscontrole moet plaatsvinden op basis van een door de provincie te ontwikkelen accountantsprotocol.

Bij organisaties die jaarlijks meer dan 250.000 euro ontvangen zal periodiek een audit worden gerealiseerd door een onafhankelijke accountant in opdracht van de provincie. Daarnaast zullen er bedrijfsbezoeken worden afgelegd door ambtenaren van de provincie. Ten slotte zal de communicatie tussen financiële medewerkers van provincie en instellingen worden geïntensiveerd.

Bijlage 1

Financieel macro-kader

Uit de Wet op de Jeugdzorg vloeit – ten opzichte van de huidige situatie, ook in financieel opzicht - een fors aantal wijzigingen voort in taken en subsidiestructuren van uitvoerende organisaties, de Provincie en het Rijk. Dit vraagt om gedegen inzicht in de financiële uitgangspunten.

Doeluitkering

Het kabinet stelt in het hoofdlijnenakkoord extra middelen beschikbaar voor de jeugdzorg. Oplopend van 14.7 mln. in 2004 tot 47,9 mln. vanaf 2007¹. Groot onderdeel hiervan zijn de middelen voor de aanpak van de wachtlijsten, (11,7 mln in 2004 oplopend tot €39,4 mln in 2007) Vanuit de AWBZ zal vanaf 1 januari 2005 structureel 18 mln. extra (bovenop de tot nu toe beschikbare 7 mln.) worden overgeheveld naar de doeluitkering voor de uitoefening van de toegangsfunctie jeugd- en geestelijke gezondheidszorg door het bureau jeugdzorg.

Het ministerie van VWS en het Ministerie van Justitie hebben met de provincies en Grootstedelijke regio's een bestuursakkoord gesloten. In dit bestuursakkoord staan onder meer afspraken over het wegwerken van wachtlijsten in 2005, het beschikbaar stellen van extra middelen voor Jeugdzorg en de intentie van de overheden om door efficiëntiemaatregelen meer jeugdigen te helpen. Op grond van dit bestuursakkoord ontwikkelt het macrobudget voor de provinciale jeugdzorg zich van € 921.6 mln. in 2004 tot € 960.8 vanaf 2007.

De omvang van de huidige doeluitkering van het Rijk aan de provincies en grootstedelijke regio's bedraagt op basis van de Wet op de jeugdhulpverlening € 713 mln. . Met ingang van 2004 is hieraan € 0.9 toegevoegd voor de overdracht van de intakefunctie in beschermingszaken van de Raad voor de Kinderbescherming naar de bureaus jeugdzorg.

Door de overdracht van het budget voor de Justitiële taken (de Jeugdbescherming en de Jeugdreclassering) van het Bureau Jeugdzorg naar de Provincie bedraagt de toename van het (macro) provinciale budget met ingang van 2005 ca. € 148 mln..

Ten aanzien van de middelen uit de AWBZ die ingezet worden voor toegangstaken voor de jeugd-ggz door het bureau jeugdzorg, is in het verleden tussen GGZ-Nederland, IPO en VWS afgesproken dat hiervoor 3/4 van het budget voor indicatiestelling en diagnostiek van de jeugdafdelingen van de RIAGG's beschikbaar is. Het overblijvende kwart blijft bij de RIAGG's ten behoeve van jeugdigen die direct door de huisarts worden verwezen.

Afgesproken is dat bij invoering van de Wet op de jeugdzorg een bedrag van € 7 mln. ontoereikend is. Daarom is besloten de overheveling uit de AWBZ naar de doeluitkeringen aan provincies met 18 mln. euro te verhogen tot in totaal 25 mln. euro per 2005. Volgens het landelijk beleidskader Jeugdzorg kan Flevoland daar 7 ton euro van verwachten.

Kwaliteitsimpuls

Voor zorgvernieuwing, benchmarking en registratie om de doelmatigheid van de jeugdzorg te verbeteren wordt jaarlijks voor de periode 2004 tot en met 2006 een bedrag van 4 mln. euro beschikbaar gesteld. Het Rijk zal in overleg met de provincies/gsr bepalen welke eenmalige impuls wordt gegeven om de uitvoering van de plannen te ondersteunen en de voorwaarden waaronder dat kan geschieden.

De middelen zullen ingezet worden voor de volgende ontwikkelingen:

- Implementatie normprijzen zorgaanbod en bureaus jeugdzorg
- Monitor
- Benchmarking
- Informatievoorziening
- Implementatie informatieprotocol
- Aanpassing administratieve organisatie (inclusief ICT) zorgaanbieders
- Verbetering van de indicatiestelling
- Invoering van een kwaliteitssysteem

- Effectieve jeugdzorg
- Cliëntenbeleid
- Professionalisering

Bestuursakkoord IPO en Rijk.

In de bespreking tussen Rijk en IPO over het budgettaire kader is als uitgangspunt genomen dat de Wet op de Jeugdzorg uitsluitend op basis van rijksmiddelen uitgevoerd moet kunnen worden. Dit betekent dat het noodzakelijk is doelmatigheidswinst te boeken, waardoor met de beschikbare middelen meer cliënten geholpen kunnen worden. Afsproken is dat Rijk en Provincies/ grootstedelijke regio's zich tot het uiterste zullen inspannen een dergelijke doelmatigheidswinst te realiseren. Men realiseert zich dat het niet mogelijk is om de wachtlijsten in de jeugdzorg al op zeer korte termijn te hebben weggewerkt omdat de doelmatigheidswinst dan nog niet zo groot zal zijn. Men acht het meerjarige financiële kader wel toereikend om de wachtlijstenproblematiek terug te dringen, waarvoor de periode tot en met 2006 wordt benut.

Verdelingssystematiek van financiële middelen over provincies

De verdeling van de huidige doeluitkering is een historische verdeling welke met name gebaseerd is op het bestaande voorzieningenniveau in een provincie. De nieuwe Wet op de jeugdzorg beoogt een vraaggerichte financiering. Uitgangspunt daarbij is dat de financiering samenhangt met hetgeen Bureau Jeugdzorg indiceert op basis van de vraag. Een logisch gevolg zou zijn, dat deze verandering van financieringssystematiek zou leiden tot verschuivingen in de beschikbare middelen, tussen de provincies. Deze nieuwe verdeling zou verband vertonen met het aantal jeugdigen in een provincie, gecorrigeerd met toeslagen voor die jeugdigen die significant meer gebruik maken van jeugdzorg en niet gelijk over de verschillende provincies verdeeld zijn. (allochtone jeugdigen en jeugdigen uit eenoudergezinnen).

In 2001 is in bestuurlijk overleg tussen VWS en IPO afgesproken dat niet tussentijds de huidige verdeling van de doeluitkering wordt aangepast, maar dat eventuele herverdeling pas plaats vindt bij de invoering van de p x q systematiek.

De extra middelen die het Rijk van 2004 tot en met 2006 toekent, worden verdeeld op basis van de demografische cijfers per provincie, afgezet tegen de huidige doeluitkering. Hiermee wordt bereikt dat de financiële verdeling over de provincies bij de inwerkingtreding van het wetsvoorstel beter zal aansluiten bij de behoefte aan jeugdzorg, waarop aanspraak bestaat als gevolg van het wetsvoorstel.

Er is bij de verdeling van de extra middelen uit het Hoofddijnenakkoord, aansluiting gezocht op de verwachte vraag naar jeugdzorg. Voor de berekening van de verdeling zijn de volgende uitgangspunten gekozen:

1. Aantal jeugdigen in 2007. Daarmee wordt rekening gehouden met de groei van het aantal jeugdigen tot 2007.
2. Aantal allochtone jeugdigen tot 18 jaar.
3. Aantal jeugdigen uit eenoudergezinnen tot 18 jaar.

De cijfers worden gebaseerd op CBS gegevens.

Met behulp van bovenstaande variabelen, wordt de gewenste doeluitkering per provincie bepaald. Op basis van het verschil tussen de gewenste doeluitkeringen, en de beschikbare doeluitkeringen in 2004, worden de relatieve tekorten per provincie berekend. Deze relatieve tekorten uitgedrukt in een percentage, vormen de basis voor de verdeling van de extra middelen.

De extra middelen worden op basis van bovenstaande berekening bepaald en toegevoegd aan de doeluitkering. Deze systematiek is van toepassing tot en met het jaar 2006.

Uitzondering hierop vormt het Rijksbudget voor de jeugdbeschermings- en jeugdreclasseringstaken. De concept AMvB geeft aan dat in de uitkering voor het bureau jeugdzorg voor de uitvoering van justitiële taken een bedrag is opgenomen dat wordt bepaald door vermenigvuldiging van het door de provincie gesubsidieerde aantal minderjarigen waarvoor de stichting in het tweede jaar voorafgaand aan het jaar waarvoor de uitkering wordt verstrekt (het zogenaamde jaar $t - 2$) taken heeft uitgevoerd met de normbedragen voor die taken.

Dit is een wijziging ten opzichte van de huidige p x q systematiek die voor justitie geldt. Daarbij is nu sprake van de geleverde prestaties in het jaar voorafgaande aan het jaar waarop de uitkering betrekking heeft (t – 1)) met daarbij van toepassing een nacalculatie (de zogenaamde 5% regeling) op basis van de cijfers die op 1 oktober zijn overlegd. Het IPO heeft tegen deze systematiek in de concept AMVB bezwaar aangetekend.

Financieel Meerjarencader 2005 – 2007 Flevoland

Na integratie van het nieuwe beleid in het huidige beleid ontstaat het volgende gedetailleerde overzicht van uitgaven voor Jeugdzorg .

Tabel 1.

Uitgaven inclusief nieuw beleid	2005	2006	2007
Bureau Jeugdzorg	8.484.596	8.484.596	8.484.596
Zorgaanbod	18.494.776	18.204.843	18.054.843
Nieuw beschikbaar gestelde provinciale middelen		1.000.000	
Cliëntenbeleid	91.580	83.080	83.080
Raak/ Zorg Nabij	207.300	115.900	0
Overige kosten/subsidies	296.878	109.378	99.378
Totaal uitgaven jeugdzorg	27.575.197	27.997.797	26.721.897

Toelichting op deze tabel:

- De geraamde uitgaven zijn nog niet gebaseerd op plannen met begrotingen van instellingen. Een neerwaartse bijstelling op basis van deze plannen is eventueel mogelijk.
- De geraamde bedragen voor zorgaanbod, zijn in 2005 en 2006 hoger door de incidentele subsidies in deze jaren voor experimenteel aanbod. Dit experimentele aanbod wordt gefinancierd uit de extra middelen van het Ministerie van VWS welke vanaf 2004 beschikbaar zijn gesteld (ref. hst. 4.4).
- Cliëntenbeleid betreft o.a. de voortzetting van de “vertrouwenspersoon” voor cliënten (ref. hst. 5.2)
- Overige uitgaven betreft o.a. de provinciale klachtencommissie Jeugdzorg, “Enkeltje Zelfstandig”, inzetten externe deskundigheid, proces& bestuurskosten
- Voor een volledig overzicht van producten Jeugdzorg zie de bijlage productenblad.

Normprijzen

In afwachting van invoering van het financiële stelsel uit de Wet op de Jeugdzorg worden in 2005 de normprijzen uit de Normharmonisatie gebruikt. De onderstaande tabel is toegevoegd overeenkomstig de landelijke Planning & Control afspraken.

Tabel 2.

Funcities aanbod		€
Bureau Jeugdzorg	Aanmelding	21
	Screening	486
	Diagnostiek	1.459
	Indicatiestelling	248
	Zorgtoewijzing	103
	Plaatsing	77
	Herindicatie	248
	Casemanagement	243
Pleegzorg	Basis pleegzorg	8.651
	Toeslag op norm	1.362
	Totaal basis pleegzorg	10.013
	Sociaal Pedagogische Dienst pleegzorg	9.046
	Intensieve pleegzorg	18.206
Intensief ambulant	Intensief	5.970
Dag- en nachtzorg	Specialistisch plus	68.232
	Specialistisch	45.488
	Intensief	42.719
	Basis	35.747
	Licht	12.249
Daghulp	Basis	21.653
	Intensief	28.790
Overige funcities	Begeleid wonen	12.194

Bijlage 2

Samenvatting Wet op de jeugdzorg

Het wetsvoorstel (december 2001) bevat een regeling van de aanspraak op, de toegang tot en de bekostiging van jeugdzorg. Het wetsvoorstel geeft daarnaast een wettelijk kader voor een samenhangend aanbod van jeugdzorg. De cliënt en zijn hulpvraag staan centraal in het wetsvoorstel.

In 109 artikelen, verdeeld over veertien hoofdstukken worden de volgende onderwerpen behandeld:

[Aanspraak op jeugdzorg](#)

[De stichting Bureau Jeugdzorg](#)

[Zorgaanbod](#)

[Planning](#)

[Uitkeringen en subsidies](#)

[Beleidsinformatie](#)

[Toezicht](#)

[Cliënten](#)

Aanspraak op jeugdzorg

Artikel 1 van het wetsvoorstel definieert jeugdzorg als 'ondersteuning van en hulp aan jeugdigen, hun ouders, stiefouders of anderen, die een jeugdige als behorende tot hun gezin verzorgen en opvoeden, bij opgroei- en opvoedingsproblemen of dreigende zodanige problemen'.

Cliënten hebben recht op jeugdzorg. Het recht op jeugdzorg geeft jeugdigen en hun ouders aanspraak op geïndiceerde jeugdzorg.

Volgens de conceptwet heeft de provincie de opdracht te zorgen dat cliënten binnen een redelijke termijn aanspraak kunnen maken op zorg. Om aan de vraag te kunnen voldoen, moet de provincie er voor zorgen dat er voldoende jeugdzorg van allerlei soort aanwezig is. De rijksoverheid moet voldoende middelen beschikbaar stellen voor het realiseren van de aanspraken op jeugdzorg door de provincie.

De aard, inhoud en omvang van de jeugdzorg waarop cliënten recht hebben wordt bepaald in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB).

De stichting Bureau Jeugdzorg

Het Bureau Jeugdzorg stelt vast welke vorm van geïndiceerde jeugdzorg een jongere nodig heeft. Dit beslaat het terrein van de jeugdhulpverlening, de jeugd-ggz, de zorg voor licht verstandelijk gehandicapten, de zorg die in het kader van de jeugdbescherming en de civielrechtelijke plaatsingen in justitiële jeugdinrichtingen geboden wordt. Het Bureau Jeugdzorg is onafhankelijk van de aanbieders van de jeugdzorg en biedt de volgende functies:

aanmelding, screening, diagnostiek, indicatiestelling en zorgtoewijzing;

consultatie, deskundigheidsbevordering en deelname aan overleg in het lokaal jeugdbeleid ter versterking van algemene jeugdvoorzieningen;

ondersteunen en begeleiden van cliënten;

(gezins)voogdij;

uitvoering van de jeugdreclassering;

Advies- en Meldpunt Kindermishandeling.

Naast deze functies krijgt het Bureau Jeugdzorg de mogelijkheid om cliënten ambulante zorg te bieden. Dit mag alleen als tijdens het traject tot indicatiestelling blijkt dat de cliënt niet in aanmerking zal komen voor jeugdzorg waarop aanspraak bestaat en hij met enige adviezen en begeleiding verder geholpen kan worden.

De conceptwet legt de verantwoordelijkheid voor de totstandkoming van de Bureaus Jeugdzorg bij de provincies. Gekozen is voor één stichting Bureau Jeugdzorg per provincie. In de betreffende provincie kan de Stichting Bureau Jeugdzorg meerdere dependances hebben.

Zorgaanbod

De cliënt heeft recht op de zorg zoals die door het Bureau Jeugdzorg is geïndiceerd. Tevens zijn zorgaanbieders uit de verschillende sectoren verplicht samen te werken voor cliënten die een

sectoroverschrijdende hulpvraag hebben.

Zorgaanbieders mogen geen cliënten weigeren. Daarom is in de conceptwet voor zorgaanbieders de plicht opgenomen tot levering van jeugdzorg, de acceptatieplicht. Deze houdt in dat de zorgaanbieder zorg moet verlenen aan iedere cliënt die zich met een indicatie van het Bureau Jeugdzorg bij de zorgaanbieder meldt. Alleen als alle capaciteit al benut is, kan een zorgaanbieder een cliënt weigeren. In deze gevallen kan de cliënt via de rechter zorg afdwingen bij de provincie.

De financiers van het zorgaanbod, de provincies en zorgverzekeraars, scheppen de voorwaarden waaronder de geïndiceerde zorg kan worden geleverd.

Planning

De provincie en de drie groot stedelijke regio's Amsterdam, Rotterdam en Haaglanden (verder aangeduid als de provincies) zijn de belangrijkste sturende overheden in het nieuwe stelsel van jeugdzorg. Zij moeten ervoor zorgen dat het Bureau Jeugdzorg al zijn taken kan uitvoeren. De provincie stelt eenmaal per vier jaar een provinciaal beleidskader jeugdzorg vast. Dit beleidskader bevat de hoofdlijnen van het beleid voor de komende vier jaren voor het Bureau Jeugdzorg en de jeugdzorg en een financieel kader voor dat beleid.

Voordat de provincie het beleidskader vaststelt overlegt zij met de gemeenten, het ministerie van Justitie en met de vertegenwoordigingen van zorgverzekeraars en cliëntenorganisaties.

Het lokale jeugdbeleid is en blijft de verantwoordelijkheid van de gemeenten. In de Wet staat dat samenwerking tussen het lokale jeugdbeleid en de jeugdzorg belangrijk is. Gemeenten en provincies moeten dus nauw samenwerken.

De rijksoverheid is eindverantwoordelijk voor het jeugdzorgstelsel. Deze verantwoordelijkheid omvat het vaststellen van wet- en regelgeving, de omvang van het financiële kader, de hoofdlijnen van het beleid en de uitoefening van toezicht.

Uitkeringen en subsidies

Elke provincie en grootstedelijke regio ontvangt van de rijksoverheid twee doeluitkeringen. Eén doeluitkering voor de financiering van het Bureau Jeugdzorg en één doeluitkering voor de financiering van het zorgaanbod.

De doeluitkering die de provincie voor het subsidiëren van zorgaanbieders ontvangt, is gebaseerd op de te verwachten geïndiceerde basismodules, vermenigvuldigd met een normprijs voor die basismodules. Dit wordt verder uitgewerkt in een AMvB.

De Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) blijft het zorgaanbod van de jeugd-ggz en de jeugdzorg voor licht verstandelijk gehandicapten financieren; de Beginselenwet Justitiële jeugdinrichtingen de zorg die in de justitiële jeugdinrichtingen wordt geboden.

Beleidsinformatie

De conceptwet bepaalt dat er voor de beoordeling van de doelmatigheid en doeltreffendheid van de jeugdzorg gegevens worden verzameld. Het gaat om gegevens die nodig zijn voor het beleid, niet om cliëntgegevens.

Toezicht

De Inspectie Jeugdzorg houdt toezicht op het aanbod van jeugdzorg waarop volgens het wetsvoorstel aanspraak bestaat en op de bureaus jeugdzorg. De Inspectie Gezondheidszorg blijft toezien op het zorgaanbod van de jeugd-ggz en de zorg voor de jeugdige licht verstandelijk gehandicapten

Cliënten

In de jeugdzorg moet de hulpvraag van de cliënt centraal staan. De mogelijkheden van jeugdigen en hun ouders moeten zoveel mogelijk worden benut. In de conceptwet is de positie van de cliënt duidelijk verankerd, zoals het klachtrecht en de medezeggenschap. Ook als het gaat om de daadwerkelijk te verlenen hulp heeft de cliënt een in het wetsvoorstel vastgelegde positie die garandeert dat zijn behoeften en wensen uitgangspunten zijn bij de vaststelling van de benodigde zorg en het verlenen van de zorg.

Het voorziet verder in de mogelijkheid dat cliënten participeren bij beleidsvorming van de Bureaus Jeugdzorg, de zorgaanbieders en de overheden.

Bijlage 3.

VERGELIJKING VAN HET PROVINCIALE BELEIDSKADER 2005-2008 WAT BETREFT TOEPASSING BASISMODEL IPO

In het 'basismodel Provinciaal Beleidskader Jeugdzorg', dat begin 2003 door IPO-SB is vastgesteld, zijn ondermeer een aantal punten opgenomen die, op basis van de wettelijke vereisten, in ieder geval in een beleidskader moeten worden opgenomen. Deze 17 punten met paragraaf verwijzing naar het provinciaal beleidskader zijn:

A. Het kader en de beleidsuitgangspunten t.a.v. het BJZ en de jeugdhulpverlening waarop ingevolge de WJZ aanspraak bestaat.

1. de provinciale beleidsuitgangspunten en speerpunten: 1.1 en 1.2
2. relatie tussen de provinciale en landelijke uitgangspunten/speerpunten: 1.3

B. Aansluiting van het aanbod op de vraag

3. aansluitingstaken BJZ: 2.3 en 3.5
4. toegangstaken BJZ: 3.2
5. jeugdbescherming/jeugdreclassering: 3.6 en 3.7
6. zorgaanbod (jgv, jggz, jeugd-lvg): 4.1, 4.2, 4.3, 4.6 en 4.7
7. analyse huidige vraag: 4.1
8. knelpunten in aansluiting bestaand aanbod op geanalyseerde vraag: 4.1, 4.3 en 4.7
9. te verwachten ontwikkeling vraag in de periode van het beleidskader: 4.1
10. wijze waarop de provincie/gsr de knelpunten die tot haar verantwoordelijkheid behoren gaat oplossen: 3.9, 4.1, 4.2, 4.3 en 4.7

C. Financieel kader

Voor dat deel waarvoor de provincie/gsr verantwoordelijk is:

11. welke behoefte heeft de provincie/gsr aan extra middelen, omdat de vraag het afgelopen jaar groter was dan het realisatie-budget: 6, 7.1.1, 7.1.2, 7.1.4, 7.1.8 en bijlage 1: verdelingssystematiek van financiële middelen over provincies.
12. prognose van de middelen die nodig zijn t.b.v. te verwachten autonome groei in de komende 4 jaar + de gevolgen van andere ontwikkelingen: 6.3, 6.5 en 7.1.7. De autonome groei wordt geschat op 1,5% per jaar (1.500 jeugdigen).
13. claims die de provincie/gsr bij het rijk wil neerleggen t.a.v. experimenten, steunfuncties en projecten: Vertrouwenspersoon jeugdzorg, ICT BJZ en aanbieders (in overleg met IPO), t+1 in plaats van t-2 gezien snelle autonome groei aantal jeugdigen in Flevoland. Zie ook bijlage 1.
14. normprijs die de provincie/gsr nodig acht op grond van de kwaliteitsvereisten
15. wat gaat provincie/gsr zelf aan bovenstaande zaken doen en welke middelen vraagt men aan het Rijk?: 1.2, 1.4, 6, 7.1.9, 7.2.2, 7.2.3, 7.2.4, 7.4.1, 7.4.3, 7.5.1 en bijlage 1.

D. **Voor dat deel waarvoor de Provincie/gsr afstemming met anderen vorm moet geven**

16. Beschrijving van de wijze waarop gemeenten, zorgverzekeraars en Justitie voornemens zijn te voorzien in de vastgestelde behoefte aan jeugdzorg waarop ingevolge de WJZ geen aanspraak bestaat: 1.2, 4.1, 4.6 en 4.7.

E. Bijlage

17. Beschrijving en analyse beleidsinformatie, inclusief wachtlijstgegevens, overeenkomstig de landelijk vastgestelde set: Het spreidingsplan jeugdzorg op basis van de vraaganalyse van Bureau Jeugdzorg wordt afgewacht (half oktober 2004)

Bijlage 4

Verwerking van schriftelijke reacties op voorontwerp beleidskader 2005-2008 en uitvoeringsprogramma 2005 . Voor inzage in de reacties kan een afspraak worden gemaakt via het secretariaat van de afdeling SPV.

Naam instelling	verwerkt of ter kennisname aangenomen (tkn)
1. ZorgGebruikersBundeling	Opmerking Vertrouwenspersoon = eerst evaluatie 2004 afwachten en VWS besluit Opmerking over proefinzet Vertrouwenspersoon = geen offerte ontvangen
2. Bureau Jeugdzorg	Opmerking WSS = verwerkt Opmerking over afstemming basisonderwijs = rapportage BJZ volgt Opmerking over zwerfjongeren = verwerkt Opmerking over Toegang ggz-jeugd = kennis van genomen Opmerking over gezinscoach = verwerkt Opmerking over kostprijzen = bespreken met BJZ Opmerking klachtencommissie = verwerkt
3. Stichting KOG	Opmerking over cliëntenraad = verwerkt. Overige opmerkingen ter kennisname
4. STICHTING 1	Opmerking Actie 1 = kennis van genomen Opmerking Actie 2 = kennis van genomen. Overleg volgt Opmerking Actie 3 = kennis van genomen Opmerking Actie 4 = kennis van genomen Opmerking Actie 5 = kennis van genomen Opmerking Actie 6 = wordt bij beoordeling BJZ plan betrokken
5. DE REEVE	Opmerking stimulering met extra middelen = overleg met De Reeve volgt Opmerking Hulp aan Huis = verwerkt Opmerking over uitstroom Rentray = overleg met De Reeve volgt
6. BASCULE	Opmerking met betrekking tot de fasering van de invoering van de wet = kennis van genomen Opmerking veranderende postities provincie en instellingen = kennis van genomen. Opname van De Bascule als een van de zorgaanbieders Flevoland = verwerkt. Opmerking indicatiestelling door BJZ = kennis van genomen. Opmerking TGV betrekken bij het spreidingsplan = verwerkt. Opmerking positie pleegouders = verwerkt. Betaalde pleegzorg en ene beleidsuitspraak hierover = verwerkt? Opmerking samenwerking met LVG punt van aandacht = kennis van genomen, Pilot Drenthe etc = kennis van genomen. Financieel kader onduidelijk = verwerkt?
7. Regionale Thuiszorg Oude en Nieuwe Land RTONL	Opmerking indicatiestelling door zorgaanbieders = verwerkt Opmerking over indicatiestelling = verwerkt. Opmerking niet realistische inschatting wachtlijst= tkn (ref verbetering registr. BJZ) Bezuiniging BJZ = verwerkt GIAZ wachtenden aantal = verwerkt. Opmerking over wachtende in NOP/Urk = onduidelijk Opmerking over weigeren van cliënten = voor kennis aangenomen.
8. Noord Oostpolder NOP	Opmerking over concreetheid van het beleidskader,

Naam instelling	verwerkt of ter kennisname aangenomen (tkn)
	aanscherping op speerpunten = kennis van genomen. Opmerking over de afstemming tussen gemeenten, provincie en onderwijs = verwerkt. Aansluiting jeugdbeleid en provinciaal beleid en belang van goede communicatie = verwerkt. Opmerking convenanten = kennis van genomen. Opmerking jeugdvolsysteem = kennis van genomen. Opmerking integraal = kennis van genomen. Opmerking positie onderwijs = kennis van genomen. Opmerking Rentray = verwerkt Opmerking crisisinterventie = wel/niet verwerkt
9. URK	Complimenten voor voortvarende aanpak en de overtuiging van provinciale aandacht voor jeugdzorg = kennis van genomen. Opmerking over het aanleveren van gegevens door BJZ = verwerkt.
10. ZEEWOLDE	Positieve opmerking over provinciale inspanning om te komen tot een doelmatige en efficiënte jeugdzorg= kennis van genomen. Positieve reactie op inzet Axion om relatie jeugdbeleid en jeugdzorg te ondersteunen = kennis van genomen. Opmerking over financiële situatie Zeewolde = kennis van genomen. Wens tot meer ambulante en intensief ambulante hulp op locatie = Verwerkt. Opmerking over vraaggericht aanbod = verwerkt.
11. LELYSTAD	Wijziging term jongerenbeleid in jeugdbeleid = verwerkt Zin afhankelijkheid subsidie VWS verwijderd en veranderd in aansluiting onderwijs heeft prioriteit = verwerkt Opmerking relatie provincie, gemeenten en onderwijs = verwerkt Opmerking jeugd en veiligheid = verwerkt. Opmerking over BJZ en het voortzetten van hulp uit het voorveld = verwerkt Opmerking over beoordelen van zwaarte voor gezinscoaching wordt onderkend = kennis van genomen Probleem huisvesting jongeren o.a. Rentrayverlaters wordt onderkend = kennis van genomen Verantwoordelijkheid voor zorg en begeleiding = verwerkt Laatste opmerking = kennis van genomen.
12. NVP Nederlandse Vereniging voor Pleeggezinnen	Brief is verwerkt.
13. Drie zorgaanbieders jhv	Constatering bezuiniging op zorgaanbod = verwerkt, vooralsnog geen kortingen verwacht na 2005.
14. GGZ	Teruggang in middelen ggz = verwerkt, paragraaf 4.3